

Redacción
y Administración:
SAN BLAS 1951
U. T. 59-3667
Bs. Aires

NAROCNINA:

Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarje
Posamezna štev. 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA. ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 7 DE AGOSTO (AVGUSTA) DE 1947

Núm. (Štev.) 22

¿Qué Ocurre en los Balcanes?

Mucho se ha debatido, y mucho se publica y aún se sigue publicando, sobre el tan conocido "caso balcánico". Resulta que los Balcanes constituirían, según las fuentes informativas comunes, el polvorín de una futura guerra, y que en la anterior (la del año 1914) causó la muerte de diez millones de hombres. Según las noticias de la prensa corriente, el peligro de que allí se inicie una nueva conflagración mundial, está latente.

De ahí que el Consejo de Seguridad de la UN desee el establecimiento de una Comisión Investigadora Permanente, en las fronteras de Albania, Yugoslavia y Bulgaria, que serían los promotores de los incidentes que hacen peligrar la paz mundial.

Pero resulta que el tan cacareado "caso balcánico", no es tal, y si existe algún "caso", es el griego.

En Grecia — país que aún sigue ocupado por las tropas inglesas, y ante la perspectiva de que estas tropas sean reemplazadas por las norteamericanas — la reacción interna ha levantado la cabeza gracias a la inyección de dólares que le ha sido suministrada por la "democracia americana" — pasando por alto a las Naciones Unidas — que con esto pretende hacer creer al mundo de que está ayudando a la "democracia griega".

Pero es evidente ya, que el verdadero pueblo heleno, el pueblo de la resistencia al invasor hitlerista, que levantó a las guerrillas — su brazo armado — considera que el enemigo aún sigue en su suelo, aún en mejores condiciones que antes. Tan es así, que del gobierno de Atenas han sido eliminados todos los patriotas sinceros, e incrustados gran número de colaboracionistas de los germanos. Para el pueblo heleno no existe diferencia entre el anterior invasor y el actual usurpador del poder, de ahí que resista a éste, como otra combatiera a aquél.

Es en Grecia donde debe ser establecida esta Comisión Investigadora, es allí donde debe impedirse el suministro de armas y municiones a las bandas armadas que asesinan a los patriotas que luchan contra la dominación extranjera. El pueblo heleno no necesita armas ni dólares, lo que necesita son alimentos y libertad. Pero la libertad que sólo conseguirá con el establecimiento de la verdadera democracia: la Democracia Popular.

Sólo en esas condiciones podrá el pueblo griego, trabajar en tranquilidad y laborar su futura felicidad.

Los patriotas griegos no desean ser más el juguete de los que antes los explotaban y que, cuando llegó el momento de defender su suelo patrio de la invasión hitlerista, los abandonaron plegándose al enemigo.

En la Democracia Popular, que el pueblo heleno desea y por la cual lucha, hay un lugar para todo aquel sincero patriota que en realidad quiere el bienestar, adelanto e independencia de su nación, independientemente de sus ideas políticas o religiosas.

Así ocurre en Albania, Yugoslavia, Bulgaria, etc., naciones en las cuales su propio pueblo ha conquistado la democracia por la cual se han deramado ríos de sangre. Es que en realidad, lo que la reacción internacional pretende con el establecimiento de una Comisión Investigadora en esos países, es intervenir directamente en las cuestiones internas de los mismos. Esto sería algo así como aplicar a la víctima un castigo por haber sido agredida.

Ante lo expresado, tiene su explicación perfectamente lógica el veto de la URSS en el Consejo de Seguridad, cuando se propuso la creación de la nombrada Comisión.

Si en realidad se tratara de resolver los problemas que hacen peligrar la paz, Unión Soviética no opondría su veto. Así ha ocurrido en el caso de Indonesia.

JUGOSLAVIA IN BULGARSKA PODPISALE POGODOBO

Beograd, 2. avgusta. — Že več dni zunanje politike in odpoved Jugoslavije v Jugoslaviji prvi minister Bulgarije Dimitrov. Obiskal je več kraljev, med temi tudi Ljubljano. Ob njegovem povratku v Sofijo so javili, da se je podpisala obširna pogodba med Jugoslavijo in Bulgarijo. Pogodba obsega v sodelovanju in pomoči med obema državama. Poleg tega tud se je sklenil dogovor glede skupne carinske unije, odstranitev vizuma med obema državama, kordinacija skupne

Petletni Plan Jugoslavije

ODBOR ZA GOSPODARSKI NAČRT IN FINANCE LJUDSKE SKUPŠĆINE LR SLOVENIJE JE V NAČELU SPREJEL PREDLOG ZAKONA O PETLETNOM PLANU ZA RAZVOJ NARODNEGA GOSPODARSTVA LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE V LETIH 1947—1951

Odbor za gospodarski načrt in finance Ljudske skupšćine LRS je razpravljal na svoji seji 5. 7. t. l. o predlogu zakona o petletnem planu za razvoj narodnega gospodarstva Ljudske Republike Slovenije v letih 1947—1951, ki ga je predložila Ljudski skupščini LRS vlada LRS. Po načelnem razpravi je odbor z glasovanjem v načelu soglasno sprejel predloženi zakonski osnutek ter takoj prešel na razpravljanje v podrobnostih.

CELOTNI NARODNI DOHODEK V LJUDSKI REPUBLIKI SLOVENIJI SE BO DVIGNIL V LETU 1951. NA 27 MILIJARD DINARJEV

Govor podpredsednika vlade LRS Ivana Mačka na seji odbora za gospodarski načrt in finance Ljudske skupšćine LRS

Tovariši!

Vlada Ljudske republike Slovenije vam predлага v razpravljanje petletni plan LR Slovenije. Ta plan je izdelan na osnovi vseobčega petletnega plana razvoja narodnega gospodarstva Federativne Ljudske Republike Jugoslavije v letih 1947—1951.

Skupna osvobodilna vojna jugoslovanskih narodov proti fašizmu, imperializmu in domači reakciji in pravilna rešitev nacionalnega in socialnega vprašanja je dala slovenskemu ljudstvu lastno državno organizacijo prvič v zgodovini slovenskega naroda. Slovenski narod je postal suveren, uresničil je svoje stoletne težnje in se je kot narod s svojo lastno državno organizacijo vključil v resnično domovino vseh jugoslovenskih narodov, v Federativno Ljudsko republiko Jugoslavijo. Delovno ljudstvo Jugoslavije je z istim junaštvom in vožtvovalnostjo kakor v narodno osvobodilni borbi tako tudi v izgradnji svoje lastne države, dokazalo ustvarjalno moč delovnih množic in pokazalo, da je sposobno upravljati in voditi lastno državo, lastno državno ureditev v dobrobit vsega naroda.

Osnovna naloga petletnega plana narodnega gospodarstva FLRI je: odstraniti gospodarsko in tehnično zaoščlost, okrepliti ekonomsko in obrambno moč naše domovine, učvrstiti in nadalje razvijati socialistični sektor narodne gospodarstva in dvigniti celovito blagostanje delovnih ljudi. Iste nalože se nastavljajo pred nas v zakonu vseobčega petletnega plana v členu 24. S tem nam je dana smer za razvoj našega narodnega gospodarstva, ki je sestavni del celotnega petletnega plana FLRI. Pri tem pa smo popolnoma svobodni, da v okviru dne linijs in danih lastnih mož

Ta pogodba in dogovor med Jugoslavijo in Bulgarijo ima zelo daleko-sezen pomen, toliko glede gospodarskega kot političnega skupnega stališča obeh slovanskih držav na Balkanu.

nosti izpolnjujemo, razvijamo in si postavimo večje naloge, kakor jih pojavlja pred našim vseobčim petletnim planom. V načelu planu smo in to tudi storili. V kratki dobi dveh let so bili ustvarjeni temelji za nov družbeni red z učvrstitev ljudske oblasti, z agrarno reformo in nacionalizacijo bank, industrije in veletrgovine, bil je zadan smrtni udarec ostankom sistema izkorščanja človeka po človeku.

Z investicijami za dvig industrije in elektrifikacije, za dvig kmetijstva, gozdarstva, prometa, prosvete, znanosti in drugih panog, z dvigom tehnike in uvojjanjem modernih znanstvenih metod v produkcijo, s širokim in intenzivnejšim šolanjem kadrov, z dvigom delovnega poleta, delovne discipline, samoiniciative, tekmovanja in novatorstva, bo odpravljen gospodarska in tehnična zaostalost, okrepljena bo njena ekonomska in obrambna moč, krepil se bo socialistični sektor narodnega gospodarstva in splošno blagostanje delovnega ljudstva v državnem, zadržnem in privatnem sektorju.

Temelj planskega razvoja narodnega gospodarstva v Ljudski republiki Sloveniji je, v okviru zveznih nalog industrializacije in elektrifikacije, na novo zgraditi in razviti obstoječe republiško industrijo vseh vrst, predvsem kovinsko, komično, lesno, gradbeno in tekstilno. Uvesti v vso industrijsko proizvodnjo moderne, znanstvene metode in nasloniti njen izgraditev na moderno tehnično bazo. Ob duvu in razvoju industrijske proizvodnje dvigniti kmetijstvo in gozdarstvo Slovenije v smeri večje kvantitetne in kvalitetne proizvodnje v gojitev donosnejših predvsem industrijskih poljedelskih kultur, v dvig živinoreje, sadjarstva in vinogradništva. Nuditi vso pomoč razvoju zadržništva vseh vrst, dvigniti gospodarsko moč okrajev, zgraditi in razviti lokalno proizvodnjo, razviti šolstvo, prosveto, znanost in umetnost. Zato bo Ljudska republika Slovenija povišala akumulacijo finančnih sredstev, izkoristila lastne virje za pridobivanje materiala, tako da bo sposobna v teknu petih let za uresničitev plana investirati iz lastnih sredstev blizu 13 milijard dinarjev. Za okraje Slovenskega Primorja bo podana možnost podrobnejše izdelave proizvodnega in investicijskega plana v okviru predloženega osnutka, čim bodo priključeni LRS.

Da bomo ločje razumeli velike naloge, ki stojijo pred našim gospodarstvom, je potrebno, da navedemo konkrete številke, ki glasno povore o novečanju narodnega dohodka. Narodni dohodek v okviru republiškega

gospodarstva se bo povečal od 12.5 milijard dinarjev v letu 1939 na 18.5 milijard dinarjev v letu 1951, tako da se bo dvignil celotni narodni dohodek v Ljudski republiki Sloveniji, upoštevajoč zvezne proizvajalne panoge, od 16 milijard na 27 milijard dinarjev v letu 1951. V gospodarstvu Ljudske republike Slovenije se bo vrednost celotne proizvodnje dvignila od 22 milijard v letu 1939 na 34 milijard dinarjev v letu 1951. Vrednost republiške industrijske proizvodnje se bo dvignila od 4.6 milijard v letu 1946 na 12.6 milijard dinarjev v letu 1951, t.j. za 2.7 krat. V zvezi z industrijo je potrebno še posebej naglasiti, da je v petletnem planu povečana pažnja izgraditvi in razvoju industrije lokalnega pomena kot osnovi lastnega gospodarstva ljudskih odborov in kot dopolnila proizvodni zvezni in republiški industriji.

Povečanje proizvodnje in s tem v zvezi povečanje narodnega dohodka se bo doseglo s povečanjem proizvajalnih sredstev, z boljšim in smotnejšim izkorisčanjem istih ter z istočasnim dvigom produktivnosti dela. Zato se bo investiralo v proizvajalne panoge republiškega gospodarstva 8.764 milijonov dinarjev, in sicer med drugim:

v elektrifikacijo, rudarstvo in ostalo republiško industrijo 3.794 milij. din; v kmetijstvo in gozdarstvo 1599 milijonov dinarjev;

v lokalno industrijo in komunalno gospodarstvo 1.002 milij. din;

v promet, trgovino in turizem 1.601 milij. dinarjev.

Da se doseže višja tehnična raven proizvodnje, se mora delo vseh znanstvenih zavodov in institutov usmeriti v konkretno reševanje problemov petletnega plana. Zato se bo investiralo v znanstvene institute in institute tehnične fakultete 565 milijonov dinarjev. Za dvig proizvodnosti pa bo potrebno vzgojiti nove strokovne kadre za vse panoge našega gospodarstva. Tako bo potrebno v Ljudski republiki Sloveniji na novo usposobiti 45.000 kvalificiranih delavcev, 8000 srednjih strokovnih kadrov in 2500 višjih strokovnih kadrov.

Konkretne naloge, ki jih petletni plan stavlja posameznim panogam gospodarstva so naslednje:

V industriji

Osnovna naloga industrije v občedravnem petletnem planu je razviti predvsem težko industrijo in industrijo strojev. V okviru te splošne naloge prevzema Ljudska republika Slovenija obvezo zgraditi v Ljubljani **Lito-stroj** ter ga usposobiti za proizvodnjo vodnih turbin, za potrebe elektrifikacije vse države. Druga naloga občedravnega pomena je izgradnja **ke-mične industrije** organskih barv in umetnih smol v zvezi z izkorisčanjem lignita v Velenjskem bazenu. Nadalje postavlja republiški plan industriji nalogu zgraditi v Ljubljani **tovarno bi-cikljev** z letno kapaciteto 50 tisoč komadov in **tovarno pisalnih strojev**.

Da bo mogoče izvesti na ozemlju Ljudske republike Slovenije investicijski plan, tako zvezni kot republiški, bo potrebno povečati proizvodnjo in štalacijskega in gradbenega materiala. Tako predvideva petletni plan, da se bo do leta 1951 dvignila: proizvodnja opeke in strešnikov od 98 milijonov komadov na 246 milijonov komadov; industrijska proizvodnja apna od 39 tisoč ton na 110.000 ton; industrijska proizvodnja oken in vrat od 9 tisoč na 60 tisoč komadov; proiz-

vodnja gradbenega okovja od 528 ton na 1850 ton; proizvodnja gradbenih strojev od 12 ton v letu 1946 na 1790 ton.

Za potrebe kmetijstva se postavlja republiški industriji nalogu povečati proizvodnjo poljedelskega orodja od 941 ton na 2.480 ton.

Lesno industrijo se mora usmeriti v čim poolnejše izkorisčanje odpadkov ter v ta namen ustanoviti dva velika lesna kombinata.

Za vso industrijo pa je ena izmed osnovnih direktiv in nalog racionalizacija in rekonstrukcija, ki naj odpravi tehnično zaostalost naše industrije, ki je posledica polkolonialne odvisnosti našega predvojnega gospodarstva od zapadnih kapitalističnih držav.

V zvezi s planom elektrifikacije, ki je osnova za razvoj industrije, se postavlja Ljudski republiki Sloveniji nalogu razširiti omrežje, izvesti elektrifikacijo podeželja in zgraditi manjše hidrocentrale s skupnim učinkom 15 tisoč KW.

V kmetijstvu

se mora vrednost proizvodnje dvigniti od 5.550 milijonov dinarjev v letu 1939 na 6.875 milijonov dinarjev v letu 1951. Za dosega tega cilja se bodo izvršila obsežna melioracijska dela, s čemer se bo izboljšalo in na novo pridobilo 20 tisoč hektarov zemlje. Državna kmetijska posestva se mora usmeriti v pridelovanje selezioniranih semen, proizvodnjo sadik, trsnega materiala in plemenske živine. S tem bodo državna posestva neposredno služila dvigu našega celotnega kmetijstva. Kmetijstvu se mora osigurati potrebno orodje in umetna gnojila. Tako predvideva plan potrošnjo umetnih gnojil v letu 1951 s 38 tisoč tonami napram 4600 tonam v letu 1939. Da se bodo pridobitve moderne znanosti na široki osnovi mogle uvajati v našo kmetijsko proizvodnjo, bodo organizirani znanstveni kmetijski instituti in osnovana agronomска fakulteta.

V gozdarstvu

Karakteristika plana gozdarstva je v tem, da bo leta 1951 v skladu eksploracijo gozdov z njihovim naravnim prirastkom. Kljub temu pa ostane vrednost proizvodnje gozdarstva in lesne industrije neizpremenjena, ker se predvideva predelava lesa v končne proizvode ter izkorisčanje odpadkov.

V obrti

Vzopredno s porastom industrije in kmetijstva se mora kot dopolnilo, predvsem industrijski proizvodnji, razvijati skladno tudi obrt. Tako bo vrednost obrtne proizvodnje porasla od 2.5 milijard v letu 1939 na 3.5 milijard v letu 1951.

V prometu

Da se dopolni in razbremeniti železniški transport, naj transport na kratke razdalje prevzame javni avtomobilski promet. Za racionalizacijo transporta pa je potrebno, da se modernizira cestno omrežje. Tako bo poleg zveznega programa avtostrade Ljubljana-Zagreb in modernizacije na cesti Maribor-Postojna, investiramo 790 milijonov dinarjev v republiško in lokalno cestno omrežje.

V neproizvodne panoge bo investiranih 3.920 milijonov dinarjev, in sicer: v stanovanja in javne zgradbe 2.027 milijonov dinarjev;

v zdravstveno in socialno skrbstvo 602 milijona din;

v osnovno in srednje šolstvo 550 milijonov;

"Zahlevamo priključitev Slovenske Koroške k F. L. R. Jugoslaviji!"

IIZJAVLJAJO KOROŠKI SLOVENCI V SPOMENICAH, KI JIH POŠILJAJO KOMISII ZA AVSTRIJSKO MIROVNO POGODOBO NA DUNAJU

Slovenska Koroška priključi k Jugoslaviji.

Obirčani pa se sklicujejo na svoje žrtve v borbi proti nacizmu:

"Dve leti po končani vojni proti Hitlerjevemu fašizmu koroški Slovensci še vedno ne uživamo tistih pravic,

samo si jih priborili v skupni borbi z bratskimi narodi Jugoslavije na strani zaveznikov. Naša dolina je dala 33 partizanov, od katerih je 8 dalo življaja za osvobodenje koroških Slovenscev.

Zaradi protifašističnega delovanja so bili izseljeni in zaprti najbolj zavedni in pošteni protifašisti in mnogo od njih jih je v raznih koncentracijskih taboriščih umrlo nasilne smrti.

Koroški Slovensci se zavedamo svojih žrtv, zavedamo pa se tudi, da je upravičena naša zahteva po priključitvi k matični državi LR Sloveniji.

Priključitev Slovenske Koroške je doprinos k ustvarjanju trajnega demokratičnega miru v svetu, zato so glasno zahtevamo, da se Slovenska Koroška priključi k FLR Jugoslaviji."

SKRB ZA VOJNE SIROTE IN SOCIALNO NEPRESKRBLJENE OTROKE

v kulturo, umetnost ter kino in radio 351 milijonov dinarjev.

Petletni plan Ljudske republike Slovenije predvideva, da se mora izvršiti obnova v vojni proušenih domov in gospodarskih poslopij na podeželju.

Iz republiških sredstev se bo zgradiло 470 tisoč kvadratnih metrov stanovanjske površine ter bo tako skupno z zveznimi investicijami pridobljenih na novo 1 milijon kvadratnih metrov stanovanjske površine.

Prosveti se stavlja naloga, da urešniči 1000 odstotno osnovno šoloobveznost ter da zajame 75 odstotkov šoloobvezne mladine v sedemletne in nižje srednje šole. S to nalogo bo 75 odstotkov mladine imelo nižjo srednješolsko izobrazbo.

Z investicijo 390 milijonov dinarjev poleg investicij socialnega zavarovanja se bo pridobilo 1.120 novih bolniških postelj, izgradila se bo nova klinična bolnišnica v Ljubljani. Za borbo proti tuberkulozi se bodo zgradili pljučni oddelki pri obstoječih bolnišnicah ter protituberkulozni dispanzери v industrijskih centrih in na podeželju. Z osrednjim invalidskim domom v Ljubljani ter z nalogo prešolanja invalidov se postavlja v plan naloga, preskrbeti vojne invalide.

Petletni plan LR Slovenije, ki ga predlaže vlad Ljudski skupščini, bo zahteval naporov vseh delovnih množic. Sadove teh naporov pa bo sedaj prvič v zgodovini slovenskega naroda želo ljudstvo samo. Prav ta zavest bo dvignila delovni polet ljudskih množic, delje dejstvo, da se LR Slovenija s predloženim petletnim planom vključuje z ostalimi republikami v borbo delovnega ljudstva vseh narodov Jugoslavije za nadaljnji dvig gospodarske moči in neodvisnost naše domovine ter zavest, da bomo to borbo izvojivali pod genialnim vodstvom maršala Tita, pa nam nudijo jamstvo za izpolnitev predloženega petletnega plana.

Ljudska oblast nove Jugoslavije je posvetila veliko pozornost skrbi za vojne sirote in socialno nepreskrbljene otroke. Ob osvoboditvi je bilo po podatkih komiteja za socialno skrbstvo pri vladu FLR takih otrok 1 milijon 231.000. Doslej je bilo ustroviljnih 2568 raznih ustanov za socialno varstvo otrok, med njimi 190 otroških domov za predšolske in onsovnoske otroke, 275 domov in internatov za srednješolske, 18 domov za telesno defektne in duševno zaostale otroke, 20 zavetišč, 1565 šolskih kuhinj, 105 otroških letovišč itd.

Kljub široki mreži otroških domov zavetišč, internatov in šolskih kuhinj je še mnogo otrok, ki jih ni bilo mogoče sprejeti v te ustanove. Zato so bili izročeni zasebnikom. Država je dala kredit za vzdrževanje otrok padlih borcev JA in otrok žrtv fašističnega terorja, in sicer po 1000 dinarjev na mesec za otroke v domovih, po 500 dinarjev na mesec za vzdrževanje otrok pri zasebnikih in po 1500 dinarjev na leto vsakemu otroku za nabavo obleke, obutve, zdravil in učbenikov.

V starji Jugoslaviji je bilo komaj 218 raznih ustanov za otroke, v katerih je bilo 15.491 otrok. Krediti bivšega ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje so znašali na leto 1.076.907 dinarjev, medtem ko je že prvi povojni kredit ministrstva za socialno politiko FLR znašal 3.832 milijonov 587.601 dinar. Samo za vzdrževanje otroških domov za predšolske proračuna do 1. januarja 1947 E otroke je bilo izdanih iz zveznega proračuna do 1. januarja 1947 501.398.460 dinarjev, skoraj petkrat več, kakor je značil celotni letni proračun ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje bivše Jugoslavije.

Maloštevilne otroške ustanove za socialno varstvo so bile v bivši Jugoslaviji po večini po mestih. Danes ustanavljajo ustanove za otroke tudi v najbolj oddaljenih vaseh. Pred vojno je bilo v 20 letih odprtih v Bosni in Hercegovini komaj 88 šolskih ku-

Obsodba zločincev v Ljubljani

GESTAPOVSKI ZLOČINCI SO S SMRTNO KAZNIJO PLAČALI KRIVDO
ZA MUČENJE IN UBIJANJE ŽRTEV NACIZMA

Beograd, 19. julija. — Oficijalna agencija Tanjug poroča, da je bilo v Ljubljani obsojenih na smrt 12 nacističnih voditeljev, katerim je bilo dokazano, da so vršili deportacije, streljanje in mučenje Slovencev v času okupacije. Sedem obsojencev, katerim načeljuje avstrijski državljan Friderik Reiner, bivši šef Korčke, so bili obsojeni na vislice, drugih pet pa z usmrtnjivo s strelnjem in 2 s zaporem 18 in 16 let.

Obsojeni na vislice so imenovani Reiner; Ludwig Reuber, nemec, generalni vodja Jadranske cone; Josip Vogt, nemec, šef Gestapa na Bledu in Mariboru; Ivan Fleckner, podpolkovnik, nemec, policijski vodja; Walter Hochsteiner, avstrijc, nacistični prvak severne Slovenije; H. Gerloch, nemec,

šef Gestapa in Franc Mueller, jugoslovjan, bivši agent Gestapa.

Na smrt obsojeni z ustrelitvijo so: Helmut Glazer, Avstrijc, šef okupacijskega urada za deportiranje na Bled; Ivan von Hoessling, Nemec, vodja 118 alpinske divizije; H. Christl, Nemec, vodja 139 regimenta, G. Neubert, Nemec, policijski vodja in Lev Kuss, Avstrijc, nacistični vodja v okraju Kranj.

Dr. Herman Donyok, Avstrijc, administrativni svetovalec v Ljubljanskem okraju obsojen na 18 let ječe in Franc Hradetzky, Avstrijc, organizator nacistične špijonaže v Jadranski coni na 16 let ječe.

Obsojencem je dana možnost, da lahko napravijo priziv na Višje Vojaško Sodišče in celo na Narodno Skupščino Jugoslavije.

Pot po Slovenskem Primorju

Pot po tistem delu slovenske zemlje, ki je na podlagi Rapalske pogobe pripadla Italiji, vzbuja zmerom misel na veliko žaloigro našega marstva. Pri tem mislimo na temne sence ljudi, zavednega primorskega ljudstva, predoganjanja in goria predfašistične in fašistične Italije. Mislimo na ogromno škodo, ki jo je utrvelo zvesto slovensko primorsko ljudstvo v drugi svetovni vojni. Ta škoda se ceni na štiri in pol miliarde predvojnih lir. Popoloma uničenih je milo 5648 stanovanjskih hiš, poškodovanih pa 7431. Gospodarskih poslopij je bilo 4097 popolnoma razdejanih, poškodovanih pa 1759. Škoda na sadovnjakih in vinarjih cenijo na 170 milijonov lir, v trgovini in obrti 282 milijonov lir, v denarju in vrednostnih papirjih na 192 milijonov lir, ostalo škodo pa na 862 milijonov lir. Nenomnije so čaromne žrtve človeških življenj in človeškega zdravja. Ubitih je bilo 10,803, za delonesposobljenih 8981. Za 11,802 ni nobene sledu več. Interniranih ali prisilno mobiliziranih pa je bilo 61,320 Slovenev Primorcev.

S koncem vojne pa se je pričelo novo gorje dela primorskega delovnega ljudstva. Zapadnjaška imperialistična politika, ki ni imela nikdar smisla za pravično urejevanje narodnosti, je vysila razdelitev in razkosanje Slovenske Primorske na dve coni: V cono A pod anglo-ameriško (zavezniško) vojaško upravo in v cono B pod jugoslovansko vojaško upravo. Kdor je imel možnost, da si ustvari jasno sliko o bistvenih razlikah v življenju prebivalstva obeh teh

čeke uprave. Ko bi slovenski primorski živelj ne imel v coni A svoje zadruge vojnih čekodovancev, potem bi ne bilo o kakšni obnovi v tej coni ne duha, ne sluga. S svojim požrtvovanjem, vzglednim delom pa je slovensko delovno ljudstvo v coni A pokazalo, da lahko samo obnavlja in popravlja vasi iz strahotnih ruševin medvojnega časa.

Kmečko ljudstvo se je združilo v svojih Kmetijskih nabavnih in prodajnih zadrugah, ki so se pomnožile in razrasle kljub neštetim oviram zavezniške vojaške uprave. Slovensko Primorje s Trstom in Istro je namreč že od pričetka sedanjega stoletja preizkušeno žarišče zadružne zavesti in zadružne rasti. Poživljajo se spomini na decembra 1903, ko so pri Sv. Jakobu v Trstu ustanovljali prvo prodajalnico delavskih zadrug. Šest let pozneje je že delovala Delavska zadruga za Trst, Istro in Goriško. Strm je bil klanec, ki ga je moral prehoditi delavsko zadružništvo v desetletjih predfašističnega in fašističnega tercija oblastnikov, ki so hoteli z uničenjem zadružnih postojank izruvati iz srzvestega primorskega ljudstva svetlo misel zadružne vzajemnosti.

Toda vsa ta kruta, krivična prizadevanja so bila brezuspešna. Ko zrem danes z Openskega vrha tja dolj k Trstu in preko njegove očarljive kraške okolice, mi uhaja misel k trdnopovezani zadružni ljudski organizaciji, saj posluje danes v samem Trstu in njegovem okolišu 97 delavskih zadrug. Iz teh zdravih korenin poštenega, vzajemnega zadružništva delavškega ljudstva poganja sočna, življenjska izpodbuda zavednim delovnim delovnim množicam Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je bilo zasnovano na vodilnih predstavnikih nazadnjanske, imperialistične anglo-ameriške politike samo zato, da se slovensemu narodu in po njem novi Jugoslaviji zapre pot k sinjim slovenskim jadranskim obalam.

Kako drugačno, toplo, prijetno je

ozračje v coni B, ki je pod jugoslovansko vojaško upravo. Tukaj čutiš zdrav ljudski, življenski utrip. Tukaj žari upanje v bližnje lepše življenje. Veliki so uspehi vsestranske obnove, s katerimi se lahko ponosa slovensko primorsko ljudstvo cone B, ki živi na področju okrajev Idrija-Cerkno, Postojna, Koper, Herpelje-Kozina, Grgar in Tolmin. Bilo je treba poskrbeti za začasne lesene in zasilne stavbe v tistih krajih, ki so bili v viharju sovražne okupacije popolnoma razdejani, kakor n. pr. Čepovan, Predmeja, Lokavec itd. Pet tehničnih baz je skrbelo za obnovo in gradnjo cest, šol in drugih poslopij. Kljub velikim težavam povojnega časa je izpričalo naše celo slovensko primorsko ljudstvo krepko voljo za obnovo, delo in borbenost. V najbolj prizadetih okrajih, kjer so vasi popolnoma uničene ali opuščene, bodo ustanovljeni še posebni uradi za obnovo, kakor n. pr. za Idrijo-Cerkno, Grgar, Ilirska Bistrica. Danes deluje na področju cone B 55 obnovitvenih zadrug s 3200 člani, ki skušajo pomagati čim več pogorelcem in prizadetim.

Sedaj je vse to marljivo slovensko primorsko ljudstvo, ki je dokazalo ves svoj delovni polet predvsem v trimesečnem Titovem tekmovanju, v nestrupnem pričakovanju zgodovinskega dogodka, ko bo to czemlje po že izvršenem podpisu mirovne pogodbe z Italijo priključeno Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, ko bo to hрабro, vzorno ljudstvo združeno z bratskimi jugoslovanskimi narodi.

Ko opazujem to pričakanje na vrednih obrazih, vidim, kako se množice resno zavedajo tega zgodovinskega trenutka, ki romeni uresničenje stolnega sna. Povsod se zbirajo delovne množice na sestankih, preučujejo zgodovinske pridobitve narodno osvobodilne borbe, pridobitve, ki jih prima nova Jugoslavija vsemu delovnemu ljudstvu s svojo pravično ustanovo, s svojo napredno zakonodajo, s svojo vzgledno državno ureditvijo, s kakršno se lahko ponosa še samo Sovjetska zveza. Tako hoče slovensko primorsko ljudstvo temeljito pripravljeno vstopiti v novo življenje srečnejše usode, pravičnejše državne urejenosti. Za ta zgodovinski trenutek pa se je to ljudstvo pripravljalo tudi z vidnimi uspehi ne samo v obnovi, temveč tudi v svojih vzornih, ljudsko prosvetnih prizadetanjih.

S Soviča gledam tja po prijazni Postojni z mirno, zeleno okolico. Ta Postojna, ki je privabljala tuje in netuice k ogledu znomenitih podzemskih krasot in lepot, ta Postojna, ki jo poznata ves svet, se danes lahko s ponosom sklicuje na prepirljive uspehe svoje prosvetne obnove. Tukaj, kjer je v desetletjih predfašistične in fašistične krivice ter nasilja dušil in tlačil slovenski rod težko vzduh mraka, more in krvi, deluje danes na področju postojnskega okraja 19 pevskih zborov. Postojčani so zlasti ponosni na svojo godbo na pihala, ki temkaje s šentpetrsko, na svoj tamburaški in harmonikarski zbor, pa tudi na 9 delavnih odrskih skupin, ki uprizarjajo igre in predstave po vseh okoliških in bližnjih vseh. Tukaj imamo 17 ljudskih knjižnic z 8,937 knjigami, 23 večernih izpopolnjevalnih tečajev. Največja knjižnica postojnskega okraja je v Št. Petru na Krasu, ki šteje 3000 knjig.

Vselej, kadar me zanesi v Vipavsko dolino, se spominjam Simon Gregorčeve "Nazaj v planinski raj", v kateri opeva lepote Vipavske doline, ki jo imenuje "deželo rajskomilo".

SLOVENSKI ŽENSKI MEDDRUŠTVENI ODBOR

— VABI NA —

VELIKO PRIREDITEV V POMOČ DECI

PO POKROVITELJSTVOM SLOVENSKEGA SVETA

katera se bo vršila v prostorih CLUB A. ESTUDIANTES, v Avda. Francisco Beiró 5175, dne 23 AVGUSTA ob 21 uri.
Naši pevski zbori, naši umetniki in umetnice bodo izvajali sledeči

— S P O R E D —

- 1.—Pozdrav.
- 2.—Skupni slovenski zbori pod vodstvom naših pevovodij, Samca, Krebelja in Jekšeta.
- 3.—Klasičen ples, Lidija Gabrovec.
- 4.—Deklamacija, Vida Gomišček.
- 5.—Solospevi: Angel Hrovatin.
- 6.—Klasični plesi, Lidija Gabrovec.
- 7.—Solospevi, Angel Hrovatin.
- 8.—Komičen prizor v enem dejanju:

"Doña Cucúmera"

PO IZVRŠENEM SPOREDU SE VRŠI PLES DO JUTRA.
SVIRA "SAMČEV" KARAKTERISTIČEN ORKESTER.

VSTOPNINA: Ženske \$1.—, Moški \$ 2.—.

Ker je ta prireditev namenjena v pomoč našim sirotam v domovini je človekoljubna in patriotska dolžnost naših rojakov, da se te prireditve naših žen in deklet v čimvečjem številu vdeleže, da tako pripomoremo naši potrebni dedi v domovini!

SLOVENSKI ŽENSKI MEDDRUŠTVENI ODBOR

OPOMBA: Prireditev bo začela točno ob napovedani uri.

Se vrši ob vsakem vremenu.

Odbor si pridržuje pravico priputsta v prireditvene prostore.

hini, kjer je dobivalo hrano okrog 6000 otrok, v letu 1946 pa je bilo v LR Bosni in Hercegovini odprtih 595 šolskih kuhinj, kjer dobiva hrano 53.479 otrok. Pred vojno je bilo v Bosni in Hercegovini komaj pet otroških domov v katerih je bilo 107 otrok, danes pa imamo v tej republike 45 domov, kjer dobiva vso oskrbo 4570 otrok.

Posebno pozornost posvečajo pravilni vzroki otrok, ki so po teh ustanovah. Otroci, ki so že dorazili za šolo, morajo obvezno obiskovati šolo. Razen tega imajo domovi tudi vedaco, ki so si v posebnih tečajih pridobili potrebno znanje za vzgajanje otrok.

V svinčeno težkih preizkušnjah druge svetovne vojne je morala Vipavsko dolino čutiti vso težo krvavega, brezobzirnega fašističnega nasilja. Vipavci pa se niso izkazali le v trdih preizkušnjah narodno osvobodilne borbe, temveč tudi v obnvi, v neuteženi želji po znanju, ki je udarila z vso silo na plan po osvoboditvi. Nad 600 Vipavcev se je kljub svojim poklicnim delovnim obveznostim pripravljalo za nastop ob "Paradi dela". Do 1. maja je bilo v Vipavskem okraju 75 prosvetnih in kulturnih prireditev, 40 proslav in 8 poučnih predavanj Ljudske univerze. Med Vipavci se je razvilo zdravo, izpodbudno tekmovanje, ki hoče vsaj delno nadoknadi vse ono, kar je bilo zamujenega v desetletjih predfašističnega in fašističnega zatiranja in gorja. Ajdovci se lahko ponosa, da imajo skupno s Št. Vidom najboljše odrske igralce. Vrtovinci imajo sočna grola in so mojstri v petju. V Gojočah so dobri recitatorji. V Selu pa pravijo, da ni takšne čitalnice v Vipavski dolini, kakor je nihova. Najboljši mešani pevski zbor imajo v Podraai. Seveda ne smem pozabiti na številne poučne tečaje in na vrle Ajdovce, ki se marljivo učijo tudi ruščine.

Naše "Gore", ki obrobljajo Sočko dolino in ki smo jih globoko vzljubili od rane mladosti, imajo v svojem srednjem delu zelo živo delavno okrajno središče v Grgarju, ki mu ni bilo prizanešeno že med prvo svetovno vojno in ki je moral skozi preizkušnje med drugo svetovno vojno. Po ločitvi primorske zemlje v cono A in cono B so pripadle tudi Grgarju važne naloge v obnovi in prosvetnem prerodu. Danes je tukaj urejenih 10 ljudskih knjižnic s 6 čitalnicami. Osem pevskih zborov je proslavilo grajsko ime. Kulturni festival v Grgarju nam je vsem, ki smo mu prisostvovali, poleg petnajstih drugih kulturno prosvetnih prireditev s 175 proslavami za priključitev k Titovi Jugoslaviji, jasno odkril plemenite, ustvarjalne načibe grajskega ljudstva. Neutrudna delovna volja, življenska vedrino in optimizem so prevedeli veliko ljudsko slavlje v Čepovanu ob sklepu Titovega tekmovanja, kjer so se zbrale množice ljudstva ne le iz Gor, temveč tudi iz Brd in Vipavske doline. Vrli prosvetni delavci Čepovana, Gornjea Lekavca, Vrat, Trnovca in Banjšic so si upravičeno pridobili sloves najboljših.

Ne morem mimo Tolmina. Spetoma vstajajo v meni spomini na slavne tolminske puntarie, ki jim je bila ljuba častna, junčka smrt, nego sučensko življenje. Ta duh ponosne preteklosti se je v odločilnih letih druge svetovne vojne poživil v hrabrih partizanskih borsih, ki so ves čas obvladovali teren tolminskega in vseh sosednjih okrajev. Tudi na Tolminskem se je po koncu vojne sprostila neizčrpana obnovitvena, ljudsko prosvetna delavnost. V 42. vseh se zbirajo na poučnih setankih, na katerih obravnavajo važna politična in gospodarska vprašanja. V času tekmovanja za priključitev k Titovi Jugoslaviji je bilo organiziranih 19 prosvetnih svetov, uprizorjenih pa 20 iger. Mladina se schaja na 14 rednih večernih tečajih, 30 knjižnic šteje 8678 knjig. V novem letu 1947 pa hočejo Tolminci doseči še lepše uspehe v množični ljudski prosveti.

Idrija, kamor me vleče iz Tolmina in sv. Lucije, ne slovi samo zaradi živega srebra, marveč tudi zaradi svojih slavnih čipk. Delovne vneme in zvestega rodoljubja ni tukaj nikdar

DOMAČE VESTI

SMRTNA KOSA

Dne 2. avgusta je umrla Pepca Furlani poročena Gregorič, stara 41 let, doma iz Prvacine pri Gorici. Bolehala je skoraj 15 let in bila je že 1 leto internirana v bolnišnici. Zapusča soprogata Januarja, delovnega člena naših organizacij, sina Borisa in hčerkco Agato, sestro Fanu in v domovini mater in sestre.

Ostalim naše sožalje!

*

Nagla smrt je pobrala Leopolda Melinc, v starosti 42 let doma iz Slapnika v Brdih. Živel je v Villa Lynch in zapušča ženo Kristino, hčerkco Nélido in sina Viktorja.

Vsem naše sožalje.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem vsem rojakom, ki so mi pomagali v času moje bolezni in zbrali sveto \$ 37.75.

Josip Medved
član U. S. J. - Piheyro

*

ZAHVALA

Potom Slovenskega Glasa se najlepše zahvaljujem rojakom, ki mi pomagajo v moji bolezni. Izročili so mi nabранo sveto \$ 92.50.

F. Lakota

Opomba: Tov. F. Lakota je doma iz Podbež pri Podgradu v Istri. Je poročen in ima dva otroka. Pred leti ga je zadel mrtvoud in je za delo nesposoben. Živi v Ezpeleta F.C.S. in naprošam naše čitaljce, da bi nesrečnemu rojaku pomagali.

A. Hrvatin

IŠČEJO SE

Uredništvo je prejelo pismo od Ane Vodopivec - Samec iz Dolo (Venezia), Via 11. Febraria štev. 4 (Italija). Poizveduje po bratu Viktorju Samecu, ki je bil pred leti zaposlen pri tvrdki Gruen-Billinger, ulica Mitala 1841.

Ako bi čital te vrstice naj sestri piše, ki nestrno pričakuje njegovih vesti.

*

Maribor, Jugoslavija: Išče se Mirko in Vincenc Prinčič iz Cerovega pri Gorici na Primorskem. Za naslov in pojasnila zglasiti se v ul. Dto. Alvarez 2663.

manikalo. V ovem času, ki je prinesel Idriji nove naloge, je postal Idrija s Cerknem in s Snodnjo Idrijo zelo važno žarišče ljudsko prosvetnih pobud. 193 prosvetnih, kulturnih prireditev nam priča o neutrudnem, podrobrem ljudsko-prosvetnem delovanju. 29 cedarskih skupin icra po vseh idrijskega in sosednjih okrajev. Njihove prosvetne usrte se dolonjuje s svoimi nastopi 19 pevskih zborov. Idrijski mudarji se radi donašajo s svojo sindikalno godbo, orkester pa imata za seboj 12 glasbenih večerov. Mladina z odroslimi si učašča svojo žeo po znanju z iznosanjem knjiga iz 17 knjižnic z 8623 zvezki. Globoki smisel rudarskega delovnega ljudstva za pereče prosvetne naloge se zrcali tudi v tem, da so zbrali rudarji 200.000 lit za dopolnitve knjižnice z nakupom novih knjig. V 26 vseh idrijskega okraja obstoja večerni tečaji, izpolnjevalni in poučni krožki. Idrijčani zbirajo nove moći za še večje, nove naloge.

Mimo ponosne Ilirske Bistrike z nepreklednimi ozdovi, mimo vasi okraja Hercegle-Kozina, kjer imajo v 46 vseh ljudske knjižnice, 26 krajih poučne tečaje in kjer so doma dobrivenci, nas vodi pot v osrčje Slovenske Istre, v Koper. Delovno ljudstvo je doživel tukaj pod jugoslovansko vojsko upravo veliko zgodovinsko

Vesti iz Organizacij

SLOVENSKI DOM

vabi vse člane in članice ter prijatelje društva na "ASADO" katerega priredi v nedeljo 10. avgusta ob 4 uri pop. v duštvih prostorih v ul. San Blas 1951.

ORGANIZACIJA JUGOSLOVANSKIH ŽEN V ARGENTINI

Po sklepu Konference jugoslovenskih izseljencev v Argentini, ki se je vršila dne 4. in 5. maja t. l. in sicer da se ojači organiziranje jugoslovenskih žen, je Osrednji Jug. Svet pozval vse društva in organizacije da 27. junija pošljejo zastopnice na sestanek, ki se je vršil v prostorih Santa Fe. Tega sestanka se je udeležil glavni tajnik O. J. S. tov. Peter Zanetič, ki je orisal bodoče delovanje jugoslovenske žene. Sklenilo se je, da se vrši drugi sestanek dne 3. julija.

Na tem sestanku se je izvolilo začni ženski odbor, katerega naloga je voditi organiziranje jugoslovenskih žen v Argentini in potom te organizacije vse delo za pomoč jugoslovenski deci in to tedaj ko se izvoli ena Osrednja Komisija Žen, katera bo izvoljena na večjem sestanku v najkrajšem času.

Začni odbor je sestavljen sledеče: Predsednica Rozina Nanut; podpredsednica Dora Kasunič, tajnica Vida Poparelnam, tajnica Vida Kiuder, blagajnica Ljubo Lovrenčič, nom blag. Elizabeth Tonevci, tajnica za tisk in propagando Heda Pejčekovič, Odbornice Perca Kodelja, M. Pejček, Zorka Pangrela, Mimi Lozej, Amalia Levoušček, Pepca Pečar in Linda Tulic.

Poleg teh odbornic se na potrebi sprejmejo v odbor članice vseh društev, katere še nimajo v njem svojih zastopnic.

Dne 10. julija se je ponovno vršil sestanek tega odbora, na katerem se je prišlo do važnih zaključkov o bodočem delovanju za pomoč deci v Jugoslaviji, od katerih je najvažnejši da se v tem letu v to svrhu izbere sveta 200.000 pesov.

Da se omogoči izvršitev tega velikega načrta, Koordinacijski Odbor za Pomoč Jugoslaviji odstopi odboru žen filme, ki so prispleli iz Jugoslavije in se te poda v vseh krajih kjer se nahajajo naši naseljeni.

Istotako Koordinacijski Odbor odstopi ženam vse delo z "boni" za pomoč deci, kateri so že več časa razdeljeni vsem društvom. Poleg tega je odločeno, da žene prirejajo zabave, čajanje in razne druge prireditve, katerih čisti dobitek bo namenjen za izpolnitev te kampanje.

Na tem sestanku se je tudi sklenilo, da se v najkrajšem času vršijo obširni sestanki v vseh onih društvih, kjer obstajajo ženski odseki, a istotako v onih kjer še ne obstajajo ti odseki, da se na ta način ojači in širi organizacija jugoslovenskih žen v Argentini in da se skupno čimveč nabere za pomoč deci v domovini.

Začni odbor žen, pozivlja vse tovarišice in sestre jugoslovenske v Argentini, da več ne odlašajo, temveč takoj pričnejo z pripravo svojega načrta, na katerem hočejo delovati v tej veliki kampanji za pomoč deci in bodo na ta način izpolnile svojo dolžnost napram svoji domovini.

Vse delo se bodo vršili na temelju tekmovanja sledenj primeru dela načrta naroda v domovini. Osrednji Odbor Žen bodo na svojem prihodnjem sestanku izpravili natančen načrt tečaja tekmovanja, katero bo izvajeno vsem društvom in v našem tisku.

začne. Ljudska oblast, ki se blagodejno uveljavlja na vsem področju pod jugoslovensko vojaško pravo, je odvzela plodno zemljo degeneriranim grofom lastnikom tržaških beznic, ter je izročila v last onim, ki jo obdelujejo s svojimi rokami, s svojim znamenjem. Koloni sočni so razsodili na svojih sestankih, kdo ima pravico do zemlje, komu ta pravica ne pripada. Gre za ogromna posestva posameznikov, ki so skozi stoletja živel na račun 2000 revnih kolonskih družin. V Koprščini je prešlo 3500 hektarjev velenosestniške zemlje v roke kolonov, ki jih je bil poleg odločbe, ki predstavlja dokument, na podlagi katerega je prišlo zemlja v njihovo last, vročen tudi sklen, da je zemlja pravilno in pravno vknjižena v zemljiski knjigi. Delovno ljudstvo je z izvedbo agrarne reforme slavilo dan zmage nad krivčno preteklostjo. Globoko pa nas acne tudi bridka bolečina, ki navdaja to mirljivo ljudstvo ob misli na krivčno razsodbo zavadenih imperialistov, ki so vključili koprski okoliš v področje Svobodnega tržaškega ozemlja, kljub ogromnim žrtvam, ki jih je moral dobiti Istra v svoji borbi za svobodo.

Tudi okraj Koper ni zaostajal za ostalimi okraji cone B glede obnovje in ljudsko izobraževalnega delovanja. 28 krajevnih prosvetnih svetov je

uspešno posredovalo ljudskim množicam zaklade ljudske prosvete. 10 pevskih zborov je nelo na festivalu slovenske pesmi. Obnovljenih je bilo 5 prosvetnih domov in 5 čitalnic, nadalje 5 godb na pihala. Po vseh koprskega okraja je bilo organiziranih 48 prireditiev, v času tekmovanja za priključitev k Titovi Jugoslaviji na je pričelo delovati 47 večernih tečajev, ki širijo znanje slovenskega jezika in počlabljajo zanimanje za čitanje. 20 novih knjižnic ustreza ukažljnosti koprskega delovnega ljudstva, ki kaže veliko zanimanje za napredek v izobraževanju in v svojem poklicnem delovanju področju.

Bogati, dragoceni so vtisi s te poti. Povsod čutiš utrip ljudskih množic, ki upirajo z zaupanjem in močno vero svoje vdalede k novi Jugoslaviji, katerega zagotavlja ljudem srečnješo bodočnost, vsem jugoslovenskim narodom pa popolno enakopravnost. Kakor otrok lepe, nove iščake, tako se naše ljudstvo, naše dobro, zdravo, počitno slovensko primersko ljudstvo na ozemlju ki je v pričakovovanju priključitev k FLR Jugoslaviji na podlagi določb mirovne pogodbe z Italijo, iskreno veseli trenutka, zaodovinske ure, ko bo polno zadihalo v svobodi in svetlejšem življenu matične Jugoslavije.

Dr. Fr. V.

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: LADISLAO SKOF — Administrator: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Drustvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramón Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3667.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiré 4916, T. A. 50 - 5591

Z A S T O P N I K I :

Za Córdobo in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobić Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarić — Josè Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larangana 2235.
 Na Paternal: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 7 de Agosto de 1947

No. 22

Eno leto od ustanovitve Slovenskega Sveta

Minalo je eno leto od kar je slovenska naselbina v Buenos Airesu izvršila najznačilnejšo potezo v svojem organiziranem življenju: ustanovila je osrednje vodstvo Slovenski Svet, v katerem so zastopana vsa slovenska društva.

Ni bila to poteza momentalnega navdušenja, celo zunanjji dogodki sami niso toliko uplivali na organizacijo, da so si z ustanovitvijo Slovenskega Sveta bratsko podale roke, ter sklenile v bodoče skupno delovati. Bil je to trud večletnega dela, ki je 27. julija lanskoga leta dozorel. Ves proces, ki se je odigraval od ustanovitve naših društev in vse njihovo stremljenje do ustanovitve Slovenskega Sveta je vodilo vedno k enemu cilju: k združitvi, zato pa beležimo v tej dobi mnogo poskusov, ki iz raznih vzrokov niso dosegli zaželenega uspeha. Zaman bi bilo posegati v preteklost, ter iskati vzrokov, čemu ni bilo že prej združitve, naši sedanji skupnosti bi to nič ne koristili, kajti iz zapiskov naše klavrne proteklosti ne bi vzeli niti tliko izkušenj, da bi nam sedaj služile kot dober učitelj, zato pa mora biti pogled Slovenskega Svetu usmerjen le v bodočnost.

Ako analiziramo razvoj naše naselbine v zadnjih par letih pridemo do zaključka, da so bile širše plasti izseljeništva, najvažnejši faktor združitve naših organizacij. Med tem ko so se odgovorni krogi spuščali v podrobnosti in mučne diskusije, in včasih celo do klevetanja, je naselbina na splošno in ob vseh prilikah manifestirala za združitev. Slovenski Svet se je tedaj pojavit kot neizogibni pajav, ki je takoj postal veden tolmač te splošne želje, zato pa ni bil večrat ponovljani poskus, temveč posrečena realnost. Slovenska naselbina je z ustanovitvijo Slovenskega Sveta zadobila novo lice, kajti usmerila je svoje delovanje v smislu popolne združitve.

BODOČA NALOGA.

Ko pregledamo naše enoletno delo, se vprašamo: ali je naše delo dovršeno? Mnogi naši rojaki si bodo stavili isto vprašanje in vsakemu bo jasno, da Slovenski Svet ni dovršil še svoje naloge. Pred nami stojijo še velika nerešena vprašanja. Ena teh je materialna združitev naših društev. Od Konvencije, ki se je vršila v aprili, stoji to vprašanje kot mrtva

IZ UDRUŽENJA SVOB. JUGOSLAVIJA

— SLOVENSKI ODBOR —

Pred kratkim pričelo zbirka za rekonstrukcijo Jugoslavije je že v poolnem teknu. Iz poročil, ki nam prihajajo iz raznih krajev je razvidno, da naše ljudstvo se resno zaveda važnosti te kampanje, zato tudi smo prepričanja, da s požrtvovalnostjo vseh rodiljubov bomo izvršili nalogu, katero nam dolžnost do naše domovine narekuje.

Naloga nabiralcev ni prav lahka, kajti pri njih požrtvovalnem delu naletijo tudi na ljudi — katerih k sreči je prav malo —, ki izvijajo in obračajo besedo, eni na en način ostali nad rugi, obojih namen pa je ne pričevati.

Ta zadeva ni tako enostavna kot na prvi pogled izgleda, kajti ugotoviti je bilo mogoče, da gotovi ljudje so na delu za preprečiti uspešen razvoj delovanja gori označenega odbora. Naše delovanje je zakonito in zato tudi javno, obračuni so objavljeni v listu in knjiga je tudi na razpolago; zato pa, ako je še komu ostal kamen v roki, naj ga vrže tako, da bomo vsi znali od kod priletiti.

Rojakinje in rojaki, ne nasedajte na besede oviralcev, kajti resnica je, da naše domovina še vedno in resno potrebuje naše pomoči in mi kot zvesti sinovi moramo poskrbeti, da ji isto damo v čim večji meri.

Pregled zbirke za rekonstrukcijo.

"Slovenski odbor" je sklenil na eni izmed svojih rednih sej, objaviti v "Slovenskem Glasu" vse one, ki bodo prispevali za rekonstrukcijo FLRJ, tako poleg potrdila, ki ga dobijo vsak posamezni darovalec bomo imeli tudi javni pregled vseh zavednih rojakov, katerim je današnja svobodna nova Jugoslavija v resnici pri srcu.

* PREGLED ZBIRKE

"Slov. podobor" iz Saavedre in društvo "Ivan Cankar"

Tov. Križnič in Winkler sta razprodala sledenim tov. in tovarišicam:

Po \$ 50.—: Mihail Križnič, Friderik Winkler, Valentin Križnič, Franc Požar, Terezija K. Požar, Josip Brajnik.

Po \$ 25.—: Maks Podgornik, Terezija M. Podgornik

Po \$ 20.—: Štefanija P. Winkler, Marija R. Križnič, Franc Rijavec, Franc Pavlin, Jožef Brandolin, Angela Maurič.

Tov. Albin Bajc je razprodal sledenim:

Po \$ 30.—: Luis Fatur, Josip Ludvig.

Po \$ 25.—: Albin Bajc, Justina Bajc.

Tov. Kaluža in Turel sledenim:

Po \$ 100.—: Mirko Turel, Josip Sviligoj, Alojz Lozar, Ivan Makuc.

Po \$ 50.—: Karel Kaluža, Gašpar Štavar.

Po \$ 30.—: Karel Iham, Franc Perenič.

Po \$ 25.—: Anton Bandelj, Alojz Bandelj, Franc Sulčič.

Po \$ 20.—: Franc Vončina, Anton Godnič, Franc Špacal, Štefan Štavar, Ivan Gregorc, Vladimir Herakovič, Leopold Princič in Franc Kaluža.

*

Iz Villa Scaso

"Slovenski podobor" Udruženja Svobodne Jugoslavije je priredil dne 21. junija domačo zabavo s plesom. Ker je bil visti dobitek namenjen za rekonstrukcijo Jugoslavije je razumljivo, da se je zbral lepo število rojakov in rojakinj. Zabava, ki je trajala do jutra je potekla v najlepšem redu. Naše ljudstvo naj se zbore kjer koli hoče se zna mirno zabaviti, pri tem pa ne pozabi svojih

čimveč našo kulturo in zgodovino sedanjega in preteklega časa. To bomo dosegli potom predavanj, spisov itd. Naše žene so se združile, da čim več pomagajo domovini. Tudi tem bo moral Slovenski Svet dati večjo pozornost. Skrbeti moramo da dvignemo naš list na višjo stopnjo kot je sedaj. Vse to čaka Slovenski Svet v bližnji bodočnosti. In če bomo to vestno izvršili, tudi zidanje skupnega doma ne bo več nerešljiv problem.

dolžnosti kar nam dokazuje vsota \$ 320.50, katera bo prišeta zbirki za rekonstrukcijo.

Obračun:

Stroški:	
Dvorana	\$ 80.—
Dovoljenja	" 35.—
Pijača	" 181.—
Razni izdatki	" 77.70
Skupni stroški	\$ 373.70

Dohodki:

Vstopnice	\$ 436.—
Znaki	" 37.70
Žrebjanje	" 60.—
Buffet	" 151.95
Razno	" 8.55
Skupni dohodki	\$ 694.20

Cistega dobička \$ 320.50.

*

Ustanovitev novega podobora v Quilmesu

Dne 5. julija se je vršil ustanovni občni zbor v Quilmesu. Že več časa je obstajala skupina zavednih Slovencev, katera je sodelovala pri raznih akcijah za v pomoč FLRJ. Ker pa se je videlo, da je potreben ustanoviti tudi tam en podobor, smo šli na delo.

Tako smo se zbrali in razpravljali o programu in važnosti našega delovanja in ker smo videli da mnenje zbranih je bilo za ustanovitev podobora smo izvolili za predsednika omizja tov. Andreja Frankovič.

Začasni predsednik je podal poročilo o dosedjanjem delovanju, ki je bilo z zadovoljstvom sprejet.

Nato je poročal začasni blagajničar, kateri je med drugim povedal, da v blagajni se nahaja \$ 60.— od pobrane članarine in \$ 130.— od razprodaje titelnev. Tudi to poročilo je bilo z zadovoljstvom sprejet. Zatem so govorili v imenu "Slovenskega odbora" tovariši Bažec, Košuta in Gregorič in tovarišica Jamšek.

Končno so se vršile volitve odbora, v katerega so bili izvoljeni sledenji tovariši in tovarišice:

Predsednik Andrej Kerševan, Tajnik Marij V. Sosič, Organizacijski tajnik Milan Dumencič, Blagajnik Leopold Gomizelj, Podblagajnik Franc Rožanc, Odborniki: Ivanka Pavlovič, Marija Mljač, Ivan Poljak, Avgust Silič. Pregledovalci računov: Mihael Mljač, Ivan Umek in Ivan Pavlovič.

Novoustanovljenemu podoboru Quilmes-Berazategui želimo obilo uspeha na delu za domovino.

ZOPET NOV DOKAZ, DA JE POMOČ ZA KATERO SO SE ŽRTVOVALE ČLANICE IN ČLANI NAŠIH DRUŠTEV IN IZSELJENCI SPLQH, DOSPELA NA PRAVO MESTO, TO JE: V ROKE RESNIČNO POTREBNEMU LJUDSTVU V DOMOVINI!

Priporočeno pismo, ki je dospelo iz Višegrada v Bosni v zahvalo "Slovenskemu Domu" v Buenos Airesu, se glasi v srbohrvaščini sledeče:

Višegrad, 12. VI. 1947.

Spoštovani tovariši in tovarišice!

Prejeli smo Vaše darove poslane preko Rdečega križa ter se Vam lepo zahvaljujemo kot siromaki, ki smo bili do tal uničeni, a kateri imamo 5 še nedoraslih otrok, dva sina pa služita v naši vojski in eden študira. Ostali smo sirote brez vsakega najpotrebnnejšega in tudi brez hiše in pohištva ker nam je vse premoženje pogorelo tekom vojne in so nam to škodo povzročili okupatorji.

Najlepše se Vam zahvalimo za vašo poslano pomoč in beležimo:

Zorka Ječmenica
Višegrad, Bosna, Jugoslavija.
(Sledi na str. 7. in 8.)

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Fizkulturna parada v Beogradu - revija mladostnega poleta in moči, ki se vzbuja v novi Jugoslaviji

Beograd, 22. junija. — Danes so beografske ulice napolnili s svojim mladostnim poletom in lepoto svojih zdravih teles tisoči in tisoči fizkulturnikov iz vseh delov države in otvorili mogočno paradno svečanost Dneva fizkulturnikov.

Ime Tito je bilo na potih vseh fizkulturnikov med vso parado. Njihova največja želja je bila videti in pozdraviti svojega maršala ter pokazati pred njim svoje uspehe in uspehe vsega fizkulturnega gibanja. Sredi Terazij so pozdravljali maršala s toplimi pogledi, s skandiranjem njegovega imena. Ozračje je vzvalovalo od vzklikov, ki so vreli po vseh ulicah, kjer se je pomikala parada.

Veličastno parada 15.000 fizkulturnikov

Parada se je pričela točno ob 8. uri. Na častni tribuni, ki je imela obliko ladje in je bila okrašena z grbom mladine in grbom fizkulturnikov, so prisostvovali maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito, predsednik Predstojnika Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar, podpredsednik zvezne vlade Edvard Karidelj in Jaša Prodanovič, člani zvezne vlade, generali in višji oficirji Jugoslovanske Armade, delegati ZSSR, Bolgarije, Mađarske, Češkoslovaške, Poljske in Romunije ter člani diplomatskega zbora.

Vojaska godba je zaigrala koračico in fizkulturne brigade so pričele pred desetih in desetisoči Beogračanov defilirati od Slavije preko Terazij do Kalemegevana.

Za vodstvom parade so nesli beloblečeni fizkulturniki grb Jugoslavije, fizkulturnice v narodnih nošah pa sliko maršala Titu in sicer tako, da so bile na eni strani fizkulturnice Makedonije, Srbije in Črne gore, na drugi strani pa fizkulturnice Slovenije, Hrvatske ter Bosne in Hercegovine. Temu je sledilo celo morje fizkulturnih zastav, ki jih je nosila naša mladina.

Kot prvi so korakali fizkulturniki FD Gradiški z veslači in čolni, nato FD Radnički, ki je eno največjih društev v Beogradu. Fizkulturniki Radničkega so nastopili s svojimi telovadci na kamionu z vajami na in kolesarji. Sledilo je beografsko železničarsko sindikalno FD Signal, ki je s svojimi telovadci na kamionu izvajalo parterne vaje. FD Poštar je sodeloval v paradi z zastavo, fizkulturniki telovadci in lahkoatleti s kopji. Za FD Poštarjem je nastopilo beografsko FD Grafičar, v katerem je skutribune sablači FD Slavena, telovadci in telovadke ter veslači FD Slavije. Telovadke so izvajale med koračnjem telovadne vase in paterno telovadbo, veslači pa so nosili štiri čolne in vesla.

Za telovadci FD Slavije so korakali v paradi športni letalci, ki so na čelu med kolono zastav nesli grb športnega letalstva. Za zastavami je korakala skupina motornih letalcev, nato jadralni letalci z velikim jadralnim letalom, za njimi modelarji in modelarke z majhnimi modeli letal, na koncu pa padalci.

V sprevodu so nastopili tudi mladinci in mladinke, člani LMJ. Za kolono mladinskih zastav so korakali kot prvi telovadci srednjih šol Beograda, nato plavalci in plavalke vseh srednjih šol; sledili so jim srednješolci in srednješolke, ki so v sprevodu izvajali proste vaje.

Za srednješolci so nastopili pionirji, ki so

predstavljali mornarje, smučarje, teniške igralce. Pionirke pa so nastopile z igrami z žogo in prostimi vajami.

Za pionirji so stopali s čvrstim korakom fizkulturniki FD Metalca. Na čelu so stopali nosilci grba društva in nosilci zastav, ki kažejo, katere panege goji društvo.

Nato so korakali fizkulturniki Instituta za fizkulturo, oblečeni v različne fizkulturne kroje. Za njimi so se peljali na kamjonu rokoborci Srbije, Vojvodine, Slovenije in Hrvatske.

Ogromne množice ljudstva so vzdolž plošnika navdušeno pozdravljale vse nastopajoče fizkulturnike. Za fizkulturniki društev Beograda in rokoborci je korakala skupina fizkulturnikov mladinske proge.

Fizkulturnike mladinske proge so nujavili brigadirji mladinskih delovnih brigad, oblečeni v preproste delovne obleke z lopatami na ramenih. Samozavestno in ponosno so brigadirji vzklikali maršalu Titu, manifestirali pred njim in pred množico voljo in pripravljenost, da izgradi progo pred določenim rokom, da razmažejo vsako steno, premoste reke, izkopljajo nove kamnite in žlezne ceste. Mladinci so nesli na čelu grb mladinske proge ter zastave. V sprevodu je korakalo 160 graditeljev proge Šamac-Sarajevo, ki so se obvezali, da bodo zgradili mladinsko progo do 29. novembra 1947.

Tako za graditelji mladinske proge je korakalo 10 fizkulturnikov železarskih tovarn iz Železnika.

Še težje kot ostali so tržaški fizkulturniki dočakali trenutka, ko bodo ugledali maršala Titu. Tržaške, jugoslovanske, slovenske, hrvatske in italijanske zastave so plapole nad slovenskimi, italijanskimi in hrvatskimi mladinci Sovobdnega tržaškega ozemlja, združeni v enotni antifašistični fronti. Beogračani so navdušeno pozdravljali beloblečene fizkulturnike in fizkulturnice iz Trsta.

Za tržaškimi fizkulturniki so korakali zastopniki vseh republik.

Burno pozdravljeni je korakala mimo častne tribune fizkulturna brigada Slovenije s Triglavom in slikama maršala Titu in predsednika vlade LR Slovenije M. Mařinka. Za čelom je korakalo vodstvo slovenske fizkulturne brigade, za njim pa so stopali s paradnim korakom zastavonoši fizkulturnih zastav in zastav panog, ki jih goje v Sloveniji. Kot prvi so korakali alpi-

nisti in alpinistke Slovenije v alpinskih oblekah. Nato so se na posebnih smučah, ki jih je skonstruiral inž. Bloudek, pripeljali mimo častne tribune znani slovenski, državni in balkanski smučarski prvaki. Za smučarji so na posebnih drsalkah drsali znani slovenski in državni prvaki Silva Palmeter, Biber in Tuma.

Navdušenje beografskih množic se še ni poleglo, ko je prikorakala mimo hrvatska fizkulturna brigada na čelu s kamionom s hrvatskimi zastavami in grbom Jugoslavije. Za kamionom pa s fizkulturniki nosili zastave hrvatske republike, skupina slovenskih narodnih noš po sliku maršala Titu, predsednika vlade LR Hrvatske dr. Bakarića in Vladimira Nazora. Za temi so stopali nosilci fizkulturne značke, teniški igralci, scibljači ter fizkulturniki in fizkulturnice v krojih. Zadnjo skupino hrvatsko brigade pa so sestavljali plavači in plavalke, kamion z ribiči in čolni, kamion z jadranico, veslači z osmerci, ribiči z mrežami in ribami ter bolesarji Hrvatske na čelu z Avgustom Prešenikom, prvkom dirke "Okoli Renušine".

Fizkulturni brigadi Hrvatske je sledila brigada Srbije. Fizkulturniki so nosili na čelu grb Srbije, fizkulturne zastave in zastave fizkulturnih panog, ki jih v Srbiji največ goje. Nato so korakali fizkulturniki in fizkulturnice, običajeni v posebne kroje ter državna reprezentanca v strejanju, ki nas bo letos zastopala na svetovnem strelskem tekmovanju v Stockholm.

Burno pozdravljeni so na koncu prišli fizkulturniki Jugoslovanske armade skupno z motoristi. Borci JA so nosili na čelu državno zastavo, za njimi pa so bili borci v fizkulturnih krojih, razvrščeni v kolone tako da so sestavljali ime Tito. Za čelom so stopali nosilci zastav CDJA Partizana, za njimi pa lahkoatleti Partizana na čelu s kapetanom Pavlom Jovičevićem, poročnikom Polovino in podporočnikom Tehračem. Za lahkoatleti so korakali nogometniki, ki so na gostovanjih po Češkoslovaški, Poljski in Sovjetski zvezzi dosegli velike uspehe.

Defile so zaključili motoristi Beograda na čelu z beografskim prvkom Čabrajo. Z motoricami je bila zaključena prva parada fizkulturnikov vseh narodov Jugoslavije.

Nuestra futura labor

En el acto de transmisión del mandado, como informamos en el número anterior, el Secretario General, compañero Boris Košuta, expuso brevemente un esbozo del plan de la acción futura.

En este plan se dan los rasgos generales de la futura labor del Comité Ejecutivo, de las diferentes secretarías y de las subcomisiones a formarse. No pueden fijarse en detalles precisos, pues si así se hiciera al ponernse en práctica se tropezaría inevitablemente con la realidad que muchas veces no se amolda a los planes pre establecidos, sino todo lo contrario, los planes tienen que amoldarse a ella. Estaremos en condiciones de detallar la labor una vez que las comisiones se den a la tarea de llevar a la práctica lo planeado. Pero informaremos algo de nuestro plan y ello será de los próximos actos de la Federación a realizarse y que son los siguientes:

1) El día 21 de septiembre, día de la primavera, una excursión (pic-nic), en un lugar a fijarse; con competiciones deportivas relámpago.

2) Un festival en conmemoración del primer aniversario de la fundación de la Federación a realizarse en lugar y fecha a fijarse.

3) Un gran pic-nic a realizarse en

el mes de Enero en el lugar a fijarse. Las modificaciones que sufra este plan de actos serán comunicadas en su oportunidad así como también los detalles de su realización.

Con respecto a la labor de los secretarios, se dispuso en síntesis lo siguiente:

SECRETARIA GENERAL: Desarrollo de la actividad general.

SECRETARIA: Tarea general y dirección de la comisión artística.

SECRETARIA de ORGANIZACION:

- a) Pasar revista a la organización de todas las comisiones juveniles y preparar una estadística general;
- b) control sobre funcionamiento de las distintas comisiones y sub-comisiones;
- c) orientación general sobre las actividades de la juventud yugoslava;
- d) propender al contacto y establecimiento de vínculos con la juventud argentina y yugoslava en los demás países sudamericanos;
- e) organización del archivo general e inventario de la federación;
- f) Dirección de las comisiones de fiestas y deportes.

PRENSA Y PROPAGANDA: establecer una red de colaborados correspondientes en cada una de las comisiones juveniles; b) redacción y ampliación del rincón juvenil y del periódico mural; c) colaboración con la Comisión Juvenil Central Eslovena en la redacción de la página juvenil que aparece en Slovenski Glas; d) envío de artículos sobre actividad juvenil a los periódicos de la juventud de Yugoslavia y otros que crea conveniente y necesario; e) edición de la revista del Primer Congreso Juvenil; f) Dirección de la comisión de cultura.

SECRETARIA DE FINANZAS: Estabilizar la caja de la Federación y control sobre la realización de las fiestas, parte financiera, y demás actos generales.

CORRESPONDENCIA: Centralización de todo el movimiento de correspondencia.

SECRETARIA DE ACTAS: Cumplimiento de la tarea específica.

Próximamente publicaremos un gráfico en el que se demostrará el funcionamiento global de nuestra federación.

A los Jóvenes Eslovenos

La Comisión Juvenil Central Eslovena ha decidido efectuar el día 17 del corriente mes a las 16 hs. en Simbrón 5148, una Asamblea General de Jóvenes Eslovenos, con el objeto de considerar el siguiente:

ORDEN DEL DIA

1) Posición de nuestra Juventud ante la unidad material de nuestra colectividad.

Cada joven asociado a una de las cinco Comisiones Juveniles Eslovenas comprenderá que el tema a decidir en esta oportunidad, encierra una importancia fundamental para el futuro de nuestra Colectividad, como así también para dar forma a las aspiraciones de nuestros jóvenes, tanto en el campo de la cultura moral como de la física, por lo que la Comisión Central cree asegurada la presencia de la mayoría de nuestra juventud.

Finalizada esta Asamblea tendrá lugar un TE cuyo beneficio será destinado a la reconstrucción de nuestra Patria de origen, por lo que aprovechamos esta oportunidad para invitar a todos los Compatriotas que deseen contribuir a este alto fin.

La Comisión Juvenil Central Eslovena.

POMLAD SVOBODE

V naši drogi domovini,
Po krvavi kruti zimi,
Prišla željna je pomlad,
Ki vzbuja cvetke naših trat.
Zemljo sneg več ne pokriva,
A junakom našim vliva,
Novih upov, novih nad.

Sled še grozneg trpljenja,
V gozdih prejšnjega življenja,
Našim bratom je poznan;
Udarec hud je bil zadon
Celi naši domovini.
Glej zdaj združeni, edini,
Vstaja narod iz razvalin;
Narod mojke slave sin,
Narod suženj v zgodovini.

Vonj pomladni vseh napaja,
Bratstva dom mogočen vstaja,
Dom pravičnih boljših dni.
Solnce svobode žari,
Davno že pričakovano.
S krvjo junakov izvojevanjo,
Le sveti vedno solnce ti.

Kot zvezde žar na jasnem nobu,
Kot zore svit v jutrnjem dnevu,
Vstal si narod naš junek
Iz sreč zaželenih prej nad,
Luč pravice te obseva,
Bratska slega te odeva,
Pozdravljen bodi narod tak.

Faustin Lozer

POTEK MLADINSKEGA SESTANKA

Kakor je bilo javljeno, dne 27. julija je imela setanek slovenska mladina. Udeležili so se tega setanka vsi mladinski odseki naših organizacij, kakor tudi zastopniki Slovenskega Svetja in Slovenskega Glasa, kateri so pri mladini vedno dobro sprejeti, ker v resnici jih potrebujemo in radi upoštavamo njih nasvete.

Najprvo je tovaris Bruno Komavli glavni tajnik Slovenskega Osrednjega Odbora podal kratko poročilo o delovanju tega, povedal je, da ta odbor je zelo malo napravil za napredok iz vzrokov, ker zelo malo časa obstaja. Pač pa, si je nadel nalogu urejevati našo mladinsko stran v Slovenskem Glasu, kar nas stane precej truda, ker smo malo izvežbani v slovenščini, pač pa to delo izvršujemo po naši možnosti in z najboljšo dobro voljo.

Nadalje se je razpravljalo in odobrilo resolucije prvega kongresa Jugoslovanske mladine. Menjali smo mnenja, na kakšen način bi največ pripomogli pri kampanji za rekonstrukcijo naše domovine. Pozneje se je razpravljalo glede pevskega zbora in tečaja za slovenščino. Sklenilo se je, da se ustavovi pevski zbor slovenske mladine, kakor tudi otroški pevski zbor. Glede tečaja za slvenščini se je sklenilo, da bo ta deloval v treh okrajih mesta in sicer v Devoto, na Paternalu in v Saavedri. Na ta način olajšamo mladini, posebno pa otrokom, predolgo vožnjo. Naša želja je da se tega tečaju vdeleži vsa mladina, mali in veliki, člani in nečlani naših organizacij. Tudi radi združitve se je mladina enoglasno izrazila, da jo čimprej želi in težko pričakuje.

S. Golja

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM
Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča
Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

TRETJA OBLETNICA SMRTI
JOŽETA SREBRNIČA

Zavedno slovensko ljudstvo se z žalostjo spominja 11. julija, to je dneva, ko so hladni soški valovi objeli truplo nadvse požrtvovalnega in junaškega borca Jožeta Srebriča.

Ako se malo zamislimo in ozremo nazaj, povsod srečamo tov. Srebriča. Pred prvo svetovno vojno je bil na delu z ustanavljanjem prvih delavskih izobraževalnih društev in naprednih listov, srečamo ga v avstrijskem zapori, na fronti in v ruskih ujetništvi. Udeležil se je ruske revolucije; vrnivši se v rojstni kraj se je oprijel z vso vnemo dela. Zopet ga najdemo na delu pri naših delavskih listih, ustanavljanju delavskih kulturnih društev in raznovrstnih zadrug. Srečamo ga povsod in z raznimi nalogami, tako ga zopet vdobjimo s krampon v roki pri gradbi občinskega vdovoda, kakor tudi v občinskem uradu in rimskem parlamentu.

Celo njegovo življenje je bilo polno neprestnih bojev zdrženih s nepočasnim preganjencem in trpljenjem, skupil je grenačko goriških, tržaških in neapeljskih zaporov, kakor tudi v mnogih stare reakcionarne Jugoslavije.

Mož globokega prepiranja v zmagajo pravice nad krivico, nikdar in v nobenem slučaju ni klonil. Mnogo je pretrpel, toda vztrajal je in ko je prišla odločilna ura je stal v prvih vrstah Slovenske Osvobodilne Fronte.

Čeprav že sivolasi starček, član Polkrajinskega Odbora, ni ostal v zaledju, ampak vedno je bil tam, kjer je bil njegova prisotnost potrebna in tako tudi dne 11. julija pri izvrševanju nevarne naloge žrtvoval je življenje za svobodo domovine.

Srebrnič in mladina.

Vkljub temu, da je bil preobložen z vsakovrstnimi delom, se je posebno zanimal tudi za razvoj mladinskega gibanja. Kadarkoli ga je rabila mladina je prišel v njeno sredo, kateri je značilno datu pravo orientacijo.

Nekč na nekem mladinskem sestanku je reklo: "Pravijo, da kdo ima mladino ta ima bodočnost, to je res, toda to pa samo tedaj, ko je mladina pravilno vzgojena v onem duhu, ki nas veže z bodočnostjo".

Teh besed se je Srebrnič dobro zavedal, zato pa tudi ko je fašizem že močno razscial in ni bilo mogoče imeti sestankov ne v društvenih in ne zasebnih prostorih je rad prišel med mladino v grmovje ob Soči, kakor tudi daleč v hribe.

Med raznimi zaslugami, gre pokojnemu tov. Srebrniču tudi zasluga, da se je v danem momentu naše ljudstvo tako enotno oklenilo Osvobodilne Fronte, in izvojevalo svobodo, za katero se je on celo življenje žrtvoval, beril in končno tudi dal življenje.

Srebrnič, bil si in ostal boš med nami!

Srebrničev odbor.

**Krojačnica
LEOPOLD UŠAJ**

Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-84
U. T. 50-4542
VILLA DEVOTO

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

**Generalmajor Francé Pirc izročil
poverilna pisma**

Dne 25. julija je polnomočni minister, poslanik F.L.R. Jugoslavije generalmajor Francé Pirc izročil predsedniku Argentine, generalu Peronu kredencialno pismo.

Ceremonija se je vrnila na slovesen način, kakor to določajo protokolarni predpisi za te slučaje.

Mnogo naših zastav je bilo videti ta dan videti na oknih buenosaireških hiš in tudi veliko število naših rojakov se je zbralo na trgu pred vladno palačo, da prispevuje prihodu našega ministra v gala-kočiji.

Dne 26. julija je polnomočni minister gen. major Francé Pirc, v spremstvu diplomatičnega osobja počastil spomin generala San Martina in položil v ta namen na njegov spomenik venec. Navzoči so bili predstavniki vseh jugoslovanskih organizacij in večje število rojakov.

SLOVENSKO DELAVSKO PODPORNO DRUŠTVO "EDINOST" - CORDOBA

Na nabiralne pole Društva "Edinost" so prispevali:

Po 5.— Juan Gorše, Franc Bojc, Franc Ilc, Emilia Marega, Anton Stepan, Jožef Francetič, Matija Zbašnik, Juan Škoč, Vincenc Zvanut, Franc Jejenič;

Antonio Stepan \$ 3.50;

Po 3.— \$: Juan Movern, Juan Oberman;

Po 2.— \$: Anton Govednik, Marko Malešič, Anton Kikel, Esteban Kolenc, Juan Morec, Franc Kurinčič, Mateo Modić;

Juan Movern \$ 1.50;

Po 1.— \$: N. N., Vicente Zvanut, Nicolás Restivo, Aparicio Prado, José Dzinbinzky, Steponas Masalas, Francisco Gorak, Alfonso Pastuskova, Nicasio Vázquez, Luis Simón, Manuel Sejas, Pablo Zeimis, David Machule, Marin Delich, José Camino, Elías Ulas, Juan Owen, Marko Malešič, Vinko Zvanut, Anton Govednik, Jožef Malešič, Pedro Zagari,

Juan Skof, Esteban Kolenc, José Malešič, José Fir, Franc Papič, Juan Owen, José Možetič.

Po 0.50 \$: Jožef Malešič, Juan Owen, Marko Malešič, Juan Gorše.

Skupaj \$ 108.00.

Svota teh \$ 108.00 se je razdelila na sledenči način:

Ponovljenje plačila za grob pok.

Jožeta Hren \$ 45.00

Nabiralna pola, v bolezni za tov.

Jožel Lipek 20.00

Nabiralna pola, v bolezni za tov.

Ivan Jagodia 17.00

Nabiralna pola, za barvo v dru-

štu 26.00

Skupaj \$ 108.00

Iskrena hvala vsem skupaj kateri ste darovali v tako dober namen.

Anton Govednik, blagajnik.

Slovenci! Jugoslovani!

V soboto dne 2. t. m. je pričelo z radio oddajo

"MUNDO ESLAVO"

ki se vrši pod pokroviteljstvom SLOVANSKEGA ZDRUŽENJA v Argentini.

Radio oddaja "MUNDO ESLAVO" se vrši na dan torka, četrtek in sobote od 19.30 do 20 ure potom radio postaje LR5 - Radio Excelsior iz Buenos Airesa.

Za informacije radi oglasov ali kateresibodi predloge, obrniti se na: Audición Radial "Mundo Eslavo", calle Hipólito Irigoyen 723, Buenos Aires.

Kadar posiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvalo za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešiti po meri. Obrnite se pismeno ali telefonično do:

Bratov KEBER

CENTENERA 1140 U. T. 60-0176 BUENOS AIRES

NAŠI PROBLEMI

Poroča in komentira V. Černic

Ta rubrika je precej časa zaostala, toda niso pa še "poglihani" naši problemi. Toda naša dolžnost je — če nam le čas dopušča, ker v teh zadnjih mesecih smo si naložili preveliko breme — da skušamo te probleme "razvozljati" na način, da bo imela korist večina naših rojakov in ne samo nekateri, kateri so "poklicani" za "vordinelje".

Na prvi Konferenci Jugoslovanov, katera se je vršila 4. in 5. maja se je izdal posebno brošuro katere naslov je: "Načrt vzajemne pomoči". V tej brošuri je obris za pridobitev 20.000 članov za to novo "Jugoslovansko društvo vzajemne pomoči". Kako se bo ta organizacija razvijala in če bo dosegla to število članstva in kedaj, so problemi, ki jih ne bomo tu razpravljalji, ampak se bomo doisknili zadeve, kar se nanaša na naša društva. Ako hočemo doseči uspehe na tem polju, smo mi Slovenci, kot del jugoslovanske naselbine, poklicani podpreti ta predlog, ki je bil predložen in potren na prvi konferenci. Nikjer pa ni zapisano, da izključno Jugoslovansko društvo Samopomoč se more bavit z vzajemno pomočjo. Na konferenci se je izrazila misel, da **vsak** Slovenec bo postal član te nove organizacije. Zato skupno vsi bi tvorili par tisoč članov, kar bi bilo bolj častno, bolj uspešno, če bi pristopili Slovenci z par tisoč člani, kakor pa z par sto.

Kakor sem že v zadnjem dopisu pisal, na ta način bi društvo Samopomoč podvojilo ali potrojilo članstvo z združitvijo članov podružnic Svobodne Jugoslavije, to kar so izvršili naši zavedni tovarši iz Sacavedre, ki z združitvijo obeh organizacij se je članstvo potrojilo. To naj vzamemo za vugled tovarši in sem prepričan, da tovarši iz Sacavedre in okolice bodo takoj po ustanovitvi Slovenskega Ljudskega Doma povezali vse tovarše na način, kot sem opisal v zadnjem dopisu in v najkrajšem času bomo imeli priliko prisostvovati otvoritvi svojega lastnega doma, ki bo ponos naše kolonije iz Sacavedre in okolice, to so dejana in ne prazne fraze, zato pa častitamo tovaršem iz Sacavedre. To je dokaz, da ne bodo imeli pri društvu Samopomoč prazen strah glede društvenega premoženja.

Nikjer ni zapisano in tudi nihče se ni izrazil, da se bo prodalo, pač pa bomo še dokupili, če bo le mogoče. Ampak članstvo Samopomoč bi rad opozoril, da ako se ne pridružijo Slovenskemu Ljudskemu Domu, bodo prišli drugi ter prav prijazno "vzeli" društveno premoženje in sicer ali tukajšni državni aparat vzajemne pomoči ali pa Jugoslovansko društvo vzajemne pomoči, ker v načrtu, ki je bil potren na konferenci pravi: "S pridružitvijo vseh že obstoječih podružnic, se transferira tudi društveno premoženje v centralo, brez da bi se izgubilo pravico do nadaljnega bivanja, imena in poslovnja itd." Nastane samo to vprašanje: "Ali so podučeni o tem člani Samopomoč od svojih "strokovnjakov"? Ker članstvo je v bistvu zavedno in zdrovo in ne razumemo, čemu bi se ne združilo s svojimi brati Slovenci. "Pa tudi z Hrvati ne", vsaj tako smo slišali v eni "gromoviti" izjavni. S kom se bo pa družilo? Ko smo bili povabljeni na sestanek tega društva, smo bili uverjeni, da bodo ti "strokovnjaki" predstavili te probleme v luči, kot jih oni

vidijo, toda smo se temeljito zmotili, ker slišali smo še drugo, ki bi sploh ne spadalo na tisti sestanek. Zato pa je zbudilo precej kritike od strani članstva — posebno od naprednih sil — ki potrjuje, da članstvo resno želi bratskega sporazuma z našimi društvami, za dosego onih ciljev, ki smo jih potrdili in podpisali na konvenciji.

Vsa naša društva se strinjajo, da je prišel čas skupnosti, za to je bil predložen načrt približno pred letom in za kritizirat pravilno ta načrt je treba imeti argument v rečah, ki bi bil edino kak še boljši načrt.

Slov. Svet smo vsi smatrali za nekakšen most, kateri vodi do končnega cilja: "do združitve vseh naših društev v eno samo centralno organizacijo".

Vprašal bi vse "strokovnjake", ki samo kritizirajo: "Kje ste bili celo leto, med tem, ko so načrti "spali" po več mesecih na društvenih policah?" Zadnjih niste predložili boljši načrt za našo kolonijo in če bi se večina strinjala, vse v redu — to bi bila tudi Vaša zasluga — ampak dokler ni predloženega načrta, vaša kritika ni umestna!

O podpornem vprašanju bi se dalo marsikaj pisat, teda naš list ima odmerjen prostor. Ne vem s kakšno pravico si ti "strokovnjaki" lastijo pravico do nekakega "dirigiranja" na podpornem polju, ko vsem je dobro znano, da je bilo naše društvo — G.P.D.S. — prvo, ki je začelo takozvano "gospodarsko" in podporno "politiko" v koloniji, ki pa ne zahteva nikakšnega "monopola" nad drugimi društvimi. Prvi smo bili ki smo izjavili: "Smo pripravljeni se združiti z vsemi bratskimi društvimi z vsem imetjem in vsem članstvom na altar naše izseljenske skupnosti". Naleteli smo na malenkostne tehnične vročke, ki bodo v kratkem odstranjeni. Ali ni demokratično to delo ali pa tudi bratsko če hočete? S tem smo povedeli, da nas nesme ločiti ne zemlja, ne zidovi, pa tudi nobena zgredena podpora kaprica, ker razumemo da samo v slogi in ramu ob rami z vsemi bratskimi društvimi bomo dosegli uspehe, ki bo trajen spomin nesebične pozitivnosti v tujini.

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiendes: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Dofensa 1153 U. T. 34-5319

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter

vsakovrstna popravila izvrsuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest

Tel. štev. 54 - 4650

Corporación Médica "SUIPACHA"

ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI

Directores:

Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán
y Dr. L. V. De La Puente

Sprejem: pop. od 15 — 20.

Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.

Govori se Slovenski

S U I P A C H A 2 8

SLOVENSKA ŽENA, TOVARISICA! Vojna je končala! Ranjenci, povezani in že večinoma zdravi, mrtvi pokopani, ostala nam je še žalostna zaupuščina padlih junakov: sirote.

In teh ne smemo zapustiti, ne smemo pozabiti!

Kadar češč zlate kodre tvoji edinki, kadar ji siliš, da že ne veš kako bi... mleka in slaščic... takrat dražga slovenska, jugoslovanska žena spomni se, da je v naši domovini na tisoče mater, ki nimajo niti črnega, trdega kruha dovolj, da nasitijo svoje lačne sirote. One zmančakajo, da mož ali aček piše pláčo, da jim kupi oklepco in obuvalo, ki jih bo odeva in grelo. Saj žene ničesar ne vprašajo zase, ne, one so navajene prenašati vse vojno in povojno gorje prav do junškega požrtvovanja, toda premagati strah pred bodočnostjo, skrb za deco, to jim moramo pomagati, tega ne morejo same. Ne morejo ker nimajo sredstev. Na vse načine se zbita sredstva za pomoč sirotam domovine in slovenske žene so si domislile celo da priredejo "ples" z malo kulturno prireditvijo, da bo vsem po volji, in to celo v prijateljskem klubu "Rancho Grande". To je čudovito!

Nobeno društvo: Slovenska žena!

In je še kdo, ki reče: "dovolj že, saj smo že naveličani!"

Naše slovenske žene, naša dekleta, ki že od prvega dne vojne, šivajo, pletejo, sodelujejo na vseh koncih in krajin in "presijo" za pomoč potrebnim, one niso naveličane, za nje ni devoli. Začele so novo gibanje in to izključno za deco sirote in dolanci na vseh je da jim pomagamo, da podpremo to nih pivo prireditv z našo prisotnostjo.

Dne 23. avgusta je častni sestanek za vse slovenske društvo v Villa Devoto in tvoja dolžnost je mati, žena, ročna, da prisostvuješ in sodeluješ, da s tem podpreš naše žene in vsi romagnamo sirotam Jugoslavije, tistim

PIZZERIA
Emilio Larvenčič

Avda. Fco. Beiró 5315

o malim nedolžnim žrtvam, ki ne morejo razumeti čemu trijo mraza in zakaj se tako kačne.

Bodimo vredni, da smo Jugosloveni

Rozina Nanut

Slovanska radio-ura "Mundo Eslavo"

Preteklo soboto 2. avgusta ob 19.30 ur je slovensko otvorila slovenska radio-ura na oddajni postaji Radio Excelsior. Pri otvoritvi so nastopili ročni govorniki in oddajali so se lepi komadi poljske in česke glasbe.

Kot prvi govornik je nastopil predsednik Slovenskega Udrženja v Argentini tov. Pavel Šostakovski, nato je nastopil jugoslovenski polnomočni minister generalmajstor Franc Pirc, nato pa še poljski minister Ruski, ki je poslal solidarno pismo katero je prečital Šostakovski. Špiker je govoril, ki so bili v naših jezikih takole prečital na kosteljanskem jeziku.

Tudi ravnatelj umetniškega oddelka Radio Excelsior je s prav lepim in jednatinom govorom pozdravil slovensko radio-uro in želel mnogo uspehov slovenski družini v Argentini.

Po končani oddaji je predsednik Slovenskega Udrženja povabil prisotne goste in prisotno naše občinstvo v sosednjo dvorano kjer se je z malim lunčom razdravilo temu veselemu dogodu.

INDUSTRIJA PAPIRJA WIDE R

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2269
Buenos Aires

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turč

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

MERCADO "Las Magdalenas"

CARNICERIA — R A U B A
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

NAZNANO
29. julija je umrla v starosti 51 let

Katarina Tinta roj. Štrukelj

iz Ponikve pri Sveti Luciji.

Pokojna je padla na ulici in pri padcu ji je počila žila. Prepeljali so jo v bolnišnico Alvarez a vsa zdravniška pomoč je bila zmančena, podlegla je poškodbam.

Tukaj žalujejo: soprog Ignac, hčerka Fani, zet Vinko Vodopivec in nečaki Ektor, Herman in Lidia.

V domovini za pušča tri brate in sestro.

Pokopana je bila na Chacariti. Pogreba se je udeležilo veliko število prijateljev in znancev.

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene družice v življenju, hčerke, sestre

Marije Zajc roj. Stepančič

izkazali sočutje v naši največji bridkosti, jo pozdravili v poslednjem domu, pokrili s prekrasnim cvetjem in jo spremili k večnemu počitku izrekamo najglobljo zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni D. K. D. Ljudski Oder, za prostore, kjer so njeni ostanki počivali in vsem organizacijam za poklonjene vence. Zahvaljujemo se tudi vsem za ustno in pismeno sožalje.

Buenos Aires — Renče, 6. julija 1947.

Žaluječi: Franc Zajc, soprog Pierina in Franc Stepančič, stariši bratje Rudolf in Lojze, sestra Zofka in drugi sorodniki.

Udruženje Svobodna Jugoslavija Centralni Odbor

PRIREDI

V SOBOTO 16. AVGUSTA OB 17 URI
v dvorani Babilonia, L. N. Alem 1185

LUNCH

Počastitev polnomočnega ministra
F. L. R. JUGOSLAVIEGeneralmajorja
FRANCETA PIRCAVSTOPNICE \$ 3.—, se dobe v prodaji
v vseh naših društvih.

Slaba kri . . .

Prevedel M. Š.

Gardni narednik se je pogovarjal z vojškim zdravnikom.

— Poveite mi doktor: ko naši pisalični člani obočjujejo o darovalcih krvi, povedo o njih kako občutljivo in vzvijeno . . .

— Teko je prav, sci tudi zaslужio . . .

— Da, da, ne bom Vam ugovarjal

— Pravi narednik. Tudi meni zelo dozade ko čitam na primer, da je kri-

ki da je žena darovala možu s kate-

m se je vedno prepirala romala ce-

lih tisoč kilometrov, predao je prišla-

v možev Živo. To je tako uplivalo, da

ne nista več prepirala. Zanimiva je

tudi začrta o očudnem naredniku —

intellektualci se sedaj iško zanimali

za nas — ki je spoznal svojo daro-

valko v času dobička in se blagno

zlivil vanjo. Vse to je prijetno či-

toti. Toda poveite mi nekaj: Ali bi jaz

v tem slučaju kaj spreljal, to se pravi

ali bi od darovalca kaj prešlo name?

— Kaj slabeča? Nič! Nič! Edino je

slaba kri — pravi zdravnik. — Ali

meni mogoče ni znano, da preiščemo

darovalca od vrha do tal, od znotra

in od zunaj? Če imam le možoli mu kri

ne vzmemem. To pa da ranjencu ne

poznamo vredice.

— To so neumnosti. Vredica... Hm!

Ali sem Vas o tem kaj vprečal? Kar

meni zanima jo... Kako bi Vam po-

vedal sci menda veste, da se ne do-

žiča reči: "to nosi že v krvi". Do-

hro torej predstavljite si doktor, da

ki moja darovalka bilo dekle, ki se

meni za prazen nič. Ha-ha-ha in

hi-hihi od intra do večora in celo v

znanju se smejo. Iaz dobim nieno kri

in kar naenkrat pričenem ha-ha-ha in

hi-hihi brez nikakega vzroka. Vzemi-

mo drugi primer: Vbrizgal mi kri ka-

ke ljubosumnice. In jaz ki v mojem življenju nisem vedel kaj je ljubosumnost, postanem kar naenkrat moderni Otelo z brzostrelko . . . Kaj pravite, a?

— Neumnosti — pravi zdravnik.

— Dobro, če je tako, pa lepa hvala doktor — se posmeje narednik, toda misli je sam pri sebi: "Čeprav je zdravnik zavrgel moje mišljenje z lepimi in prepričevalnimi besedami, jaz vztrajam pri mojem. Kljub temu se ne bom prerekal. Lahko da ne bom nikoli potreboval izposojene krvi, zato pa mi je vseeno.

Ampak zgodilo se je nasprotno. Nejak časa potem je bil gardni narednik ranjen v neki bitki. Zavedel se je komaj v bolnišnici po več urah.

Odprl je oči in videl je poznenega zdravnika, ki je šepetal nekomu.

— Vidite, lica že postajajo rudeča in oči dobivajo svoj izraz. Kaj vse pravi kri!

— Torej so mi jo že vbrizgali — le pomislil narednik. Zdravnikova opazka o izrazu negovih oči mu je bila po godu. — Kri torej že učinkuje — si je mislil. — Ženskam sem bil sicer že prej vedno všeč, ampak v mojih očeh niso našle nikdar posebne zanimivosti. In če jo sedaj imam je prav gotovo radi krv, ki mi jo je davoroval neznanec.

Med tem ko mu je bilo še nemočne odpreti usta da bi kaj vprašal, je vdal premišljevanju in celo zanimal, da je mogoče nega darovalka umetnica z velikimi izrazitimi temnimi očmi, in celo lahko da je dolična umetnica famozna. Lahko se bodovali tudi v meni pojavilo kaj umetnik. To je na res imenito.

Okreval je kmalu. Naslednji dan je že lahko dvignil glavo in prišel govoriti.

Prišel je zdravnik.

— Častitom Vam — ste jeko krepke narave mogoče Vas bo zanimalo čigava je kri, ki ste jo dobil?

— Pa še kako! —

Zdravnik je odšel. Za trenutek se je vrnil z listkom na katerem je bilo napisano: "Mesto Peuza, Klopstra Ivanova Gosavrink".

Ko je narednik slišel to ime, se je zarudil na vzlavje in pričel kričati:

— Oh mati moja, kaj ste napravil z menim! Ojoj, na pomoč! Takoj sem... Vzemite mi tekoj kri ven!

— Vraca, to na res ni mogoče — je odgoviral zdravnik.

— Potem pa ne vem kaj napraviti. Dajte mi vsaj injekcijo proti strupu, ali kaj nobognega. Tisti darovalec je ženska. To vam je strupena kakor kača. In veste kdo je? Nihče drugi kakor moja tetka Kleo. Oj! Oj!... Kaj sem rivel kača? Ne, to ni kača, to je zmaj. V njej sami je toliko strupa, da bi zadostovalo za deset tisoč mož. Kdo bo vedel če ne jaz. Ona me je vzgajala že iz otroških let. Imela je poseben pas, trd je bil kakor bič. S tem me je pretepol.

— In ne zamen — pravi zdravnik

— Napravila je iz Vas moža.

— Kaj? Radi nje da sem postal mož?

— Dobro, jaz tega ne vem, ampak vača teta je izvrstna ženska. Tukaj zraven njenega naslova je dodala še par vrstic: "Okrevaj, ti pravim in vemi se v boji proti sovražniku". Ako bi bil jaz na Vašem mestu bi ji pisal in bi se ji zohvalil, kajti njena kri Vas je rešila. Končno pa napravite kar Vám je ljubo.

Ne vem če se je gardni narednik zahvalil teti, toda takoj ko je ozdravil se je pognal v boj. Po neki bitki je srečel zdravnika in mu je rekel:

— Četudi mi boste rekli da so neumnosti, jaz trdim da niso. Potem ko sem bil ranjen in ste mi dali tisto kri, tem desetkrat bolj divji kakor prej.

PRI MOJIH MRTVIH STARSIH SEM SE ZAKLELA, DA SE BOM BORILA Z VSEMI MOČMI IN KONČALA TISTO KAR STA ONADVA ZAČELA!

Tako piše mladoletna Ljuba Kocijančič iz Postojne svojemu stricu, našemu naročniku Josipu Kocijančiču. Kot otrok, je v zadnjem vojni mnogo prestala in med rugim piše:

To veš, da smo bili mi prej na Koroškem, prav na meji med Nemčijo in Jugoslavijo. Ko so pridriži Nemci k nam so mi takoi dali mamo v zapor, mene pa, ki sem imela takrat 9 let so dali v varstvo tisti družini, ki je moja mamo spravila v zapor.

Ata je bil medtem v nemškem ujetništvu. Po treh mesecih se je mami posrečilo pobegniti iz zaporja, nato sva pobegnile na Primorsko na mamin dom, ker drugače bi nato Nemci odpeljali v lager v Nemčijo. Vsa naše imetje sva ustle tam or v Prevalich in so nam tudi Nemci vse vzeli, do načinščaca kosa obleke. Kmalu sva zvedela, da se atek nahaja na Dolenjskem (to je tisti del Slovenije, ki so ga zasedli Italijani, ne Nemci) ker je srečno pobegnil iz Nemčije. Še smo k njemu in bivali smo v Trebnjem na Dolenjskem. Mama je poučevala, atek pa je imel neko službo na občini. Ne vem že kdaj prej sta se moj atek in mama borila proti tujim izkorisčevalcem in za svobodo delavskega razreda, ko pa se je začel oborožen upor proti tujcem, sta bila ona dva med prvimi. Tudi jaz sem delala za partizane, kolikor sem mogla, ko sem bila starca šele 9 let. Za življenje se nismo briagali, vse svoje sile smo vložili v narodnoosvobodilno borbo. Mnogo smo prestali. Pa nočem Ti vse natanko opisovat, ker bi morda spisati celo knjigo. Ko je Italija kapitulirala nam je bilo vendar nekoliko olajšano delo in borba za uničenje še zadnjega sovražnika — Nemčije. Takrat so se najbolj izrazito v svoji pravi luči pokazali narodni izdajalci — domobranci. 1944. leta ko

sem imela 12 let so me ujeli in zaprli. Bila sem zaprti pet mesecev. Kako je tam bilo, pa bolje, da Ti ne pripovedujem. Ko sem prišla iz zapora pa zopet na delo za partizane. Naša družina je zopet igubila dom, ki smo si ga a silo uredili v Trebnjem na Dolenjskem. Kar smo si v tem času kupili bleke itd. so nam zopet pokradli domobranci. Ni mogoče povedati kakšne grozote so uganjali. Kradli, začigali hiše, ljudi so klali kot živali, pretepali, mučili itd. itd. lesto Slovencev je našlo smrt pod nemško in domobrsko roko. Mnogo grozotov stav sem sama videla. 1. februarja 1945. pa so mi ubili atek in mamico, oba naenkrat v gozdu. Jaz sama sem jih našla mrtve.

Atek je bil zadev v prsa, mama pa je imela razbito glavo in možgane na tleh. Kako mi je bilo takrat pri srcu si moraš sam misliti. Tokrat sem se z neštelimi drugimi otroci, ki so jim prav tako ubili starše. Pri mojih mrtvih starših pa sem se zaklela, da se bom borila z vsemi močmi in končala tisto kar sta onadva začela.

Cez en mesec po smrti mojih staršev pa je prišla svoboda. Je bilo pač tako usoden, da sta moralci umreti prav pred dnevi velike srečo. Jaz sem šla nato v Primorsko na mamin dom. Tam sem tudi zvedela lepe stvari, kako so trpel moji sorodniki. Enega strica so skupno z osmimi važčani mučili, nato pa začigali hišo in jih še žive vrgli v ogenj. Več hiš so tudi požgali. Take grozote so se godile po vseh vseh Jugoslaviji.

Sedaj sem v Postojni in hodim v peto gimnazijo. Kar srečno bi bilo naše življenje v Jugoslaviji, ko bi bili združeni z vsemi brati, ki so zasedeli po krivici ostali izven matere Jugoslavije. Toda mi smo trdno prepričani, da se bo to zgodilo, ker se bomo in se bomo borili, dokler se ne bodo urešnicile težnje primorskega in koroškega ljudstva po priključitvi k Jugoslaviji. Drugače se imamo kar dobro. Toda delamo z vsemi močmi, da bomo izgradili in obnovili našo porušeno domovino. Saj menda veš kako se mi Jugoslovani trudimo, in dajemo vse sile izgradnji naše mlade države.

Pozdrave Ljuba,

Franco Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

MIZARSKA DELAVNICA**"La Primera"**Lastniki:
PETER JONKE
RIO CEBALLOS (CORDOBA)**Jehše Ektor**MIZARSKA DELAVNICA
Dr. Luis Belaustegui 4466
U. T. 67-3621**F. HRADILAK**FIAMBRERIA — Puesto Nº 8
Mercado "LAS MAGDALENAS"
Fco. Beiró 5276 - U. T. 50-6990RESTAURANT
MIRO MERKUŽA
LORIA 472**JUGOSLOVANSKA GOSTILNA**

V MUNRO

JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267 MUNRO

BUDOLF KLARIČ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOVJOSE BONIFACIO 663
Quesería y Fiambrería "LA AMERICA"
de Cuero y Fernández
Avda. Feiró 5399 — U. T. 50-8563

BUENOS AIRES

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

U. T. 59-1232

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"

Anton Bojanović

CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265

U. T. 59-1892

BANCO POLACO S. A.

Único Banco Eslavo de Sud América.

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS
de Ayuda Familiar a Yugoslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos
Servicios a disposición de la Colectividad Yugoslavia.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su
Solicitud de Crédito.

CONSULTELOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

PISMO OD DOMA

Naša rojakinja Pierina Batistič poročena Auge je pred kratkim časom dobila pismo od brata iz Šempetra pri Gorici, kateri med drugim piše:

Šempeter, 30. 1. 1947.

Draga sestra Pierina in ostali!

Od tedaj dalje, to je odkar si nas Ti zapustila smo morali pretrpeti mnogo gorjá. Višek trpljenja pa smo dosegli v tej strašanski vojni, ki je tako srdito besnela po vsej Evropi, posebno pa še pri nas in v Jugoslaviji sploh. Ali kljub vsemu temu trpljenju je jugoslovansko ljudstvo zmagovalo in danes zato terja svoje pravice. Da je pa naša ideja zmaga, smo pa morali dati na cilj svoje domovine 1.700.000 — najboljših naših življenj. Sama Primorska je darovala 49 tisoč ljudi in samo naša vas pa je poslala v partizanske vrste in se tako tam borilo 123 partizanov. Svoje mlado življenje je žrtvovalo 28 padlih; v tujini, odnosno domov se ni vrnilo 13 pogrešanih; za dobo svojega življenja bo trpelo 6 invalidov; v nemških in italijanskih taboriščih je trpelo 62 interniranov; v fašističnih kazenskih bataljonih je vzduhovalo 160 mož in fantov in kot grozoten spomenik trpljenja je ostalo v vasi 73 požganih domov.

To so računi, ki jih je moral polagati naša vas, da li smo hoteli, da smo zmagali v borbi proti okrutemu sovražniku. Ali kljub temu trpljenju se še vedno ponavlja prizori iz onih dni, ko je bil še fašizem na oblasti. Danes nam nočejo priznati, da je tu v večini slovenski živelj zato nam režejo s francosko črto Gorico proč od Jugoslavije in na vseh straneh dežujejo same krivice. To pa izhaja samo iz tega, ker je v Jugoslaviji zmagača zares prava demokratična država, kjer je ljudstvo nosilec vsake oblasti.

Draga sestra! Da bi ti bilo lažie razumeti, kaj smo si mi ustvarili s svojo ljudsko oblastjo v Jugoslaviji, bi ti tukaj navedel v naravnostih, kaj je pravzaprav ljudska oblast in ljudski odbori in kakšna je njihova dolžnost napram ljudstvu.

Prva naloga ter odborov (ljudski organi)

je, da izkoreninijo tisočletne krivice, ki so težile ljudstvo v bedi in pomanjkanju.

Drugič: organi naše ljudske oblasti (ljudski odbori) v vasi in sploh v Jugoslaviji, so odgovorni v svojem odbomčju, v svojem kraju vse storiti za svoje volilce, za svoje ljudstvo, ga dvigati ter graditi, v materialnem, kulturnem, socijalnem in vsakem drugem polju. Temeljita točka je, nele vse storiti za zmago in obnovo domovine, ne le vse storiti za pomoč in napredok svojih volilcev, ampak s svojimi volilci tudi najtesneje sodelovati. Ljudem je treba dati možnost samoinicijative, lastne pobude. Ne dušiti ljudskega stremljenja po napredku. Treba je vzgajati čut lastne odgovornosti in soodgovornosti, veselje do dela in napredka. Vsako lastno pobudo pri ljudstvu jo je treba le pozdraviti in nuditi takim ljudem vsestransko pomoč in podporo, kajti prava ljudska oblast mora biti s svojim ljudstvom v najboljših odnosa jih. Treba je stalnega sodelovanja, medsebojnega podpiranja in dopolnjevanja, kajti na tak način se bo dvigal ustvarjalni duh in sposobnosti našega ljudstva, edino tako se boljudstvo preizkušalo in vzgajalo v novem duhu in edino tako bodo vladale pri nas zares zdrave in demokratične ustanove.

Nova Jugoslavija in sploh vse pridobitve v narodno osvobodilni vojni njen demokratična ustanova, bratska enakopravnost vseh narodov Jugoslavije, so osnovna dejstva, da je ljudstvo nosilec vsake oblasti. Zato ljudski odbori so odgovorni, da bajo vse iz sebe, da ustrežejo željo ljudstva. Morajo biti živ organ vsakodnevnega dela med širokimi ljudskimi množicami. To mora biti n to mora ljudstvo zahtevati od odborov. Da v slučaju ljudski odbori vsega tega ne vrše, ga lahko ljudstvo pokliče na odgovor in ga zato tudi lahko kaznuje. Za enkrat o tem naj bo dovolj.

Pozdrav — Tvoj brat.

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"
Izdeluje po najmodernejšem kroju

D A N I J E L K O S I Č

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avenida FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

Pismo iz Ljubljane

Sledenje pismo je prejel naš rojak Karel Kerševan iz Ville Calzade od svojega brata Stankota, iz Ljubljane:

Dragi brat!

Sporočam Ti, da sem prejel Tvoje pismo in tudi sliko Tvoje družine. Zelo sem bil vesel na pogled slike Tvoje družine, ko vidim, da otroci Ti dobro izgledajo in rastejo, kar si res lahko zadovoljen in vesel nad njimi, nad bodočnostjo. Samo preko tega ne morem, da Te nebi vprašal, kar mi nesmeš zameril, ali znajo Tvoji otroci naš lep materin jezik? Kar upam, da kot zaveden Slovenc si jih tega naučil. Ker kot bodoči rod bodo prav gotovo si prišli ogledati domovino svojega očeta.

Smelo lahko trdim, da to kar se je že do sedaj napravilo v novi Jugoslaviji se ne bi napravilo to niti v 10 letih v stari Jugoslaviji. Do sedaj so že popravljeni ali na novo zgrajeni vsi cestni in železniški mostovi, kateri so bili porušeni in ki jih ni bilo malo. Tako tudi popravljeni mnogi domovi, samo tam kjer so bile uničene in požgane cele vasi, tam še čaka delo, ker ni mogoče, da bi se vse naenkrat obnovilo, ker rušilo in uničevalo se je polna štiri leta.

V celi Jugoslaviji se sedaj že zidajo nove tovarne za razne stroje, ki bodo potem postavljeni v druge tovarne in tako nadomestili človeka. Gradijo se tudi električne hidro in klorične centrale, katere bodo zopet gonile stroje po tovarnah. Gradijo se nove ceste in tudi že druga železniška proga, katera je velikega pomena za razvoj težke industrije v naši državi. Tako bi lahko našteval in našteval, kamor se ozreš povsod živo na vseh delih in zdrabah posebno pa na drugi mladinski progi Šamac-Sarajevo kjer gradi progo več tisoč mladine iz cele Jugoslavije in tudi iz inozemstva. Delovno ljudstvo se prav dobro zaveda svoje dolžnosti, zato tudi sprejema vedno nove obveznosti za izvedbo našega petletnega gospodarskega načrta. Vsaki dan poročajo časopisi iz raznih krajev države, da so tam in tam delavci presegli svoj dnevni, tedenski, mesečni, trimesečni itd. načrt v toliko in toliko odstotkih. In tako vzpodbujujo eden drugega in nihče noč zaostajati.

Tudi tisti v stari Jugoslaviji revni delavci in kmetje ki so delali na velikih posestvih in vnoairadih za svojega gospodarja so po osvoboditvi dobili zemljo v svojo last in jo sedaj obdelujejo še z večjim veseljem kot prej. V nekaterih krajih so se združili v kmetijske obdelovalne zadruge in dosegajo velike in dobre uspehe v vseh panogah kmetijstva. Še poseben polet in zaled daje mladina, bodočnost nas vseh, katera se ne ustrasti dela in tudi ne zaprek pri svojem delu. Da se delavstvo zaveda svoje dolžnosti, da čim prej zaradi porušeno domovino in si postavi boljše delovne pogoje je tudi v tem, da se delovno ljudstvo obvezuje in hodi na prostovoljno brezplačno delo in tako pomaga — ker zelo primanjuje delovne sile — da bo delo čimprej in čim ceneje opravljeno, kar vse to gre v korist skupnosti. Vse staro in mlado je vključeno v to prostovoljno delo. Tudi pri nas se še dobijo taki, ki dvomijo in bi tudi želeli, da bi se načrt ponesrečil in skušajo ovirati njegovo izvedbo. Ali kolo časa in narodi nove Jugoslavije jih bosta izločila in uničila že z tem, ko bo do kraja in v celoti izveden naš pet letni načrt?

Tudi tu čitamo, da stanje v naši državi ni povolji ameriškim trustom, ki bi radi imeli naše rudnike, tovarne, železnice in sploh bogastvo naše zemlje. Razumljiva njihova mržnja do novega reda tu pri nas. Res, da smo potrebnii pomoći, samo ta pomoč mora biti iskrena ne pa taka, da bi v bližnji bodočnosti pahnila narode Jugoslavije v objem ameriškega ali karšnegakoli kaptala.

Tega se narodi Jugoslavije dobro zavedajo in rajši danes jedo koruzen kruh samo zato, da bodo nekoč gospodarsko popolnoma sa-

pitalu trn v peti, in od nas se tudi učijo mostojni. In ravno zato smo ameriškemu kar drugi narodi, kateri še ječijo pod njihovim gospodstvom.

Naši bivši zaveznički Angloamerikanci nam delajo krivico kjer je morejo. Tako so nam jo zopet napravili, ko so nam naš lepi del Slovenske zemlje odtrgali od celote in jo prepustili istemu sovražniku od katerega smo bili leta 1941 napadeni in istemu pod katertim je naše ljudstvo trpelo polnih 25 let. In nič boljši izgledi niso za našo Slovensko Koroško. Ali narod, kateri je ostal izven mej Jugoslavije in vsi narodi Jugoslavije ne bodo opustili borbe vse dolej dokler se ne bodo uresničile njihove želje za poolno osvoboditev in priključitev k Federativni Ljudski Republiki Jugoslaviji.

In tako smelo lahko zavrneš onega, ki bi trdil nasprotno o stanju v novi Titovi Jugoslaviji. Ker narodi Jugoslavije so zaupali v vedstvo za časa narodne osvobodilne borbe, ki jih je dovedlo do zmage na bojnem polju in ravno toliko in nič manj, zaupajo tudi sedaj, da jih bo povedlo do nove zmage na gospodarskem polju in v neodvisnost ter v boljšo bodočnost narodov Jugoslavije, posebno pa delavskega razreda, kateri je največ doprinesel in doprinaša nove življe in napore k tej zmagi.

Ker sem prej izpustil, dodajam to kar je vidi važno.

Mnogo se zunci govorijo in piše o terorju, ki da vlada v Jugoslaviji. Povem Ti, da to govorijo in pišejo tisti, ki so zbeželi pred ljudsko sodbo radi svojih krvavih rok od zločinov, ki so ih izvršili nad narodi Jugoslavije. Veliko teh zločincev je srejela ravno Argentina, kjer bodo izvrševali svoj umazani izdačalski posel še naprej s pomočjo Vatikanca, ki jim je tudi omogočil bez iz Evrope, kjer se čutijo bolj varne. Koliko časa ka?

Spreimite vsi moje iskrene pozdrave.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Stanko.

KROJAČNICA "GARDIĆ"
Enriko Poljan

WARNES 2191 Buenos Aires

Naproti postajo La Paternal

BRAR — PIZZERIA
Vedno sveže pivo in druge vsakovrstne nijače. — Rezervirani prostori za družine.

Peter Filipič

WARNES 2101 vogal GARMENDIA
na Paternal U. T. 59-2295

FARMACIA "SOLEK"
Servicio nocturno de urgencia

Avda. Fco. Beiró 4984 U. T. 50-2079

Franc Može
Tehnični konstruktor
TOVARNA MOZAIIKA
VILLA A. GIARDINO
Est. Thea
HUERTA GRANDE — T. A. 43

K R O J A Č N I C A
Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

SLOVENSKA BABICA
Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Dr. A. Kirschbaum

Bra. Maria Kirschbaum
ZOBOZDRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

LIKVIDATOR

Ivan Potrč

Doma v Zatrešju so mu pravili Nacek, Kocdričev Nacek, če hočete. Ime je bilo domače in poštene, nihče se ni spodikal nad njim; tudi nad fantom se ne bi spodikal, če ne bi lgo postal likvidator v domačem kraju, v Zatrešju. Ali — kako je iz zatreškega Nacka postal zatreški (če bi smeli še zapisati pred takim imenom to besedo!) — lgo, in povrh še likvidator, to pa je že mala povest in treba jo bo od kraja začeti. Lahko jo boste razumeli, saj je preprosta in se začenja preprosto, kar so se začenjale včasih večerniške povesti.

Nacek je imel gavo, za njim pa je doraščala v bajti v Zatrešju kopica otrok. Dali so ga v mesto. Tam je postal Nacek pomočnik in Nacko. Učil se je pri Nemcu in se naučil nemški. Ni se naučil samo jezika, naučil se je nemški tudi misliti. Prišli so Nemci, in takrat ga je vse to rešilo. Nacko se je pripeljal v Zatrešje in pokazal preplašenemu zarteškemu ljudstvu legitimacijo. V legitimaciji je bila Nackova fotografija, ali pod legitimacijo je pisalo: **Ignatz Kodritsch**.

"E, dober si", so mu rekli kmetje in vaški siromaki, "ti si imel glavo že od navek."

Da, on je lahko pozdravljal na glas in stegoval roko. Imel je glavo, legitimacija je bila izdana že leta 1940. Kar se pravi, da je Nacko videl naprej. To je bil kajpada kapital, kapital, dobro naložen kapital. Bilo ga je treba samo izrabiti.

In — Ignatz Kodritsch je rešil Nacka Kodriča, ko so začeli povprek pobirati za fronto, Ignatz je prinesel Nacku mesto poslovodje. Poslej se je lahko pripeljal v Zatrešje z gospodovim avtomobilom ter se dal spoštovati v trgovčevem vinogradu od zatreških viničarjev. Lahko je vpletal nemške stavke, bil je poslovodja pri Nemcu. Bil je zadovoljen z življnjem, le eno mu ni dalo miru. Bilo mu je žal, in to kolikor, kolikor je imel las na glavi, da se ni znašel že prej, da ga je zadrževala tista prismuknjena sokolska dedičina, da je cagal zaradi Nemcev tudi leta 1940, da so ga skratka skoraj prisilili do tiste legitimacije. Če bi se znašel poprej, bi bil lahko komesar. Pognal bi kakšnega "velikega Slovence" ter začel trgovino germanizirati v korist "skupnosti velikega nemškega rajha". Takrat, leta 1941 je Nemcem primanjkovalo komisarjev. On je bil dober komisar, imel je k sebi obrnjene roke, ko bog v oltarju zatreške fare. Da, če bi se znašel poprej, bi danes ne bil samo poslovodja, bil bi lahko komisar. Za to komisarsko mesto mu je bilo žal leta 1941, tudi leta 1942 in nekaj tednov leta 1943 — do Stalingrada.

Kakor so se Nemci razmajali in obrnili takrat pri Stalingradu, tako se je zmanjšala in obrnila tudi Ignatova pamet. Ni ga srečala, pač pa se je malo okrenila. Nacko, čeprav je bil oblačen v obliko Iancata Kodritscha, je zavohal same novih časov kakor lisica, ki zavoha jerebice na sosednji nivoj. Prihulil se je in se začel plaziti proti jerebicam. Bil je prečrčan, da mu tokrat ne bodo ušle. Zadnja leta so ga temeljito izučila. Naučila so ga pameti. Poslej ga je lahko rešila samo še domovina.

Če je v trgovinji na glas razlagal ljudstvu globoke smisle nemške "rick-cuk" strategije, si ni mogel kaj, da

ne bi zmojal z glavo, da ne bi potegnil koga k sebi ter mu pošepetal "novico" na uho, in potem na moč spremenil obraz. Ta obraz je bil v začetku leta 1943 začuden, koncem leta 1944 obupajoč, dokler ni bil vedno bolj vesel, dokler ga ni bila leta 1945 ena sama radoš, in samo še pomilovanje do nemških rev. Prihajal je v Zatrešje, v trgovčevu viničarijo ter se mudil na vasi. Vas je lahko videva, da ve predaprilski Nacko vse, da si upa — skratka — povedati vse.

"Nemčijo bo vzel vrag!" se je dučal pred kajžarji in pred kmeti. "Nemčijo in Hitlerja! Avstrijci sami pravijo takol!"

Kmetje in viničarji so mu lahko verjeli. Bilo je to takrat, ko so Nemci v mestu dognali, da prav za prav niso bili samo Avstrijci, da so bili vedno smočno čisto navadni in pohlevni Avstrijci, ki jim je storil Hitler enako silo kakor vsem drugim.

Nemčija je bila veľika in Avstrijci so moralni plesati, kakor jim je Hitler godel, kajpak.

"Kajpak, Nemčija je bila močna. Moral si plesati kakor so godli, če si se hotel očuvati, če si se hotel rešiti Srbije, Šlezije, Mauthausna, fronte ali vislice." Tako je govoril Ignatz Kodritsch, ki je bil oosej samo še na papirju Ignatz Kodritsch, a v srcu — na uho to novico: lgo Kodrič, kajpak. "Varuj se, Nacko!" ga je posvaril kmet.

Ignatz Kodritsch ali v srcu že lgo Kodrič se je široko in veselo zakrohotal. Glasno je povedal, kako se on lgo nikogar ne boji, četudi bi Nemci vedeli, da ima "zvezze".

Tak je bil zatreški Nacek, lgo Kodrič — pravi revolucionar. Kmetje in viničarji so ga lahko spoštovali. Imel je glavo.

Takrat so Nemci pognali v zrak oba dravška mosta in zaminirali šole. Ve-

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN

"Triestina"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo CORDOBA

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recrea in nazaj:

Lastnika

BRATA ROVTAR
Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Río Carapachay

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"
Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

ŽELEZO-BETONSKO PODJETJE
Bratov Komel
ZA NACRTE IN PRERACUNE

Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

Prevozno Podjetje "GORICA"

Lojk Franc

Villarroel 1476 U. T. 54-5172

odeli so, da se ne bodo nikoli več vrnili, da bi se jim tod dobro godilo, zato so začeli uničevati mesto. Ali — prehiteli so jih partizani! Po brati so se morali proti meji, med njimi je bil tudi nemški trgovec; nič se ni mogel zanesti na svoje avstrijsvo, da bi mogel ostati.

Ostal pa je lgo Kodrič.

Ostal je človek, ki se je moral začakovati, kajpak; človek, ki se je moral delati za kulturbundovca, da je lažje vzdrževal "zvezze", da je mogel "pomagati" partizanom, kajpak; ostal je skratka človek, ki je dosti prestal, kajpak, ki je trpel, kajpak, ki je bil prav za prav velik partizan: ohranil je novi oblasti, kakor so jo imenovali partizani, neoplenjeno nemško trgovino. Pred samimi Nemci je poskril zadnje dni dosti blaga, da bi... da bi mogel pomagati ljudski oblasti, ki je prišla v mesto — in od katere je kajpada pričakoval, da bo vse to upoštevala, da ga bo za vse to primerno nagradila. lgo Kodrič je bil poslovodja, imel je trgovsko pamet. Trgovec mora riskirati, če hoče, da se do česa dokopli, in on je vendar mnogo riskal: celo svojo glavo. Saj, delal je revolucijo na vasi, ohranil je ljudski oblasti trgovino.

In — lgo Kodrič je postal likvidator. Ni nosil zaman glave.

Biti likvidator, to je bila velika reč. Pravilo se je to, da te je postavila ljudska oblast, da ti je dala tako rekoč v oblast hitlerjevčeve trgovine in viničarjo. Kodričev Nacek se je znova pripeljal v Zatrešje. Tokrat ni imel s seboj več rdeče legitimacije, in ni se kazal več kot Ignatz Kodritsch, takrat se je pripeljal kot likvidator lgo Kodrič. Viničarji so ga nezaupljivo gledali, nikakor jim ni šlo v glavo to

S. Gregorčičeve poezije

Rojakom sporočamo, da knjiga S. Gregorčičeve poezije, izdana za njegovo 100 letnico rojstva, je v tem na razpolago samo do konca meseca avgusta. Dobite jo lahko v vseh slovenskih društvih v Buenos Airesu in okolici, kaor tudi pri zastopnikih Slovenskega Glasa v Rosariu, Córdobi in Montevideo, ali pa pišite naravnost na sedež S. G. O.: Francisco Kurinčič, Garry 3912, Buenos Aires.

Knjiga stane še vedno \$ 4.—, katero sveto je treba poslati na prej navedeno ime po pošti (Bono postal ali Giro postal).

Pohitite, rojaci in kupite si to dragoceno zgodovinsko in preročko knjigo, vam v trajen spomin v tujini in vašim doma, katerim bo lep in najdražji dar, saj poštnica v domovino stane samo \$ 0.40.

Pozneje, po avgustu, te dragocene knjige ne bo mogoče več dobiti, ker bomo vse kar jih do tega časa ne bo razprodanih ali naročenih, poslali v domovino.

Dobra knjiga, posebno kot so Gregorčičeve preročke poezije, je najboljši prijatelj in trajne vrednosti. Torej pohitite z nakupom ali naročilom te knjige, kateri jo še nimate, da vam ne bo pozneje žal vaše nemarnosti.

S. Gregorčičev Odbor.

Listnica Uredništva

Tov. Lukač. — Dobili smo pismo in čudno se nam zdi, da ga nam pošiljate v objavo radi njegove vsebine. Oprostite, a ne moremo ustrezti Vaši želji.

Tov. Kurinčič, Córdoba. — Pomote bomo uredili. Dopisov od člana Edinosti nismo prejeli, izvzemši tega, ki je v tej številki priobčen. Na kateri naslov jih pošilja? Pozdrave!

ZA TISKOVNI SKLAD

Zavedni člani U. S. J. v Piñeyru so nabrali za tiskovni sklad našega lista \$ 100.— Rojaci posnemajte!

Darovali so tudi:

Adam Ivan	\$ 2.—
Pečenko Josip	" 2.—
Možetič Regina	" 2.—
Starc Matija	" 2.—
Ostonek Josip	" 5.—

Vsem darovalcem najlepša hvala.

RESTAVRANT "ČAVEN" IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires

RESTAVRACIJA in BAR

Peter Benčič

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

STAVBENI PLESKAR in TAPETAR MARIJ MEDVEŠČEK

Guevara 525 U. T. 54-0624

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

njegovo likvidatorstvo. Skratka, večurske komisarje. Bil je likvidator ter deli niso kam z njim. Če bi bil Kodrič komisar pod Nemci, to bi razumeli — Nemci niso delili vinogradov viničarjem: ali kaj bi s Kodričevim likvidatorstvom v ljudski oblasti, kjer so bili prav za prav lahko samo oni nasledniki, ali če že hočete likvidatorji hitlerjeve gorice?!

Med tem je Igo Kodrič začel z likvidiranjem. Iz zidanice je začelo izginjati vse: od starih buteljk do pohištva. Po nedeljah so bile v zidanici gostije. Začenjale so se v soboto, se vlekle vso noč, globoko v nedeljo. Viničarji so hodili nadenj, pregovarjali so ga, da bi pomagal z denarjem pri prekupavanju — ali likvidator je vselej zamahnil z roko. Potem se je zakrohotal.

Tudi kmetje niso mogli razumeti, kaj pomeni biti likvidator. Krajevni tajnik ga je ob priliki povprašal. Viničarji so prišli k njemu ter se mu pritožili zaradi Kodričevega likvidatorstva.

Kodrič se je debelo zakrohotal. Dejal je:

"Ne vedo, ha?! Pa likvidirati, to se pravi spraviti posestvo na nič! Pa — Nemce je treba pri nas uničiti! Treba je uničiti vse, kar koli spominja na nje."

Tako je Igo Kodrič likvidiral hitlerjevca. Delal je natanko po onem receptu, kakor je videl delsti nemške komisarje, ali bolje povedano nem-

čurske komisarje. Bil je likvidator ter je vedel, da ne bo ostala tista njegova oblast nad goricami večna. Zato je bilo treba jemati, dokler je bilo, dokler se je dalo. In Igo Kodrič je pridno likvidiral. Imel je glavo. Splačalo se mu je pod Nemci riskirati. Doživel je svojo "zlato svobodo".

Doživljal jo je dva meseca, tri meseca, pet mesecev, sedem mesecev... Takrat pa —

Viničarji niso hodili samo hrajev nemu tajniku, viničarji so začeli obiskovati tudi tečaje. Ljudsko oblast na vasi je bilo treba utrditi. Tako se je zgodilo, da je prišel v tak tečaj tudi hitlerjevčev viničar. Tam je zvedel za Kardeljeve besede, da nas bo skušal sovražnik v prvi vrsti uničiti na gospodarskem polju. Slišal je to, in kakor mu je lebdela pred očmi vedno samo gorica, v kateri je garal, se mu je znenada začela luščiti pred očmi likvidatorjeva podo. Tudi likvidator je bil eden izmed sovražnikov.

"Čigov je prav za prav vinograd", je vprašal viničar, "ali je naš, to se pravi ali je viničarski, ali je likvidatorjev?"

"Zakaj ar likvidator uničuje? V či gavo korist? Spraševati so se začeli tudi drugi viničarji.

Znenada jim je bilo Kodričovo početje jasno ko beli dan. Kodrič je bil Ignatz in hitlerjevec. Hitlerjevci so hočeli uničiti za seboj vse, preden so odšli. A niso utegnili. Ostal pa je

Ignatz, ki je bil zdaj Igo. Kar niso utegnili uničiti Nemci, ker niso mogli ostati, je lahko uničeval zdaj Igo, ki se je dokopal do samega likvidatorstva. Imel je glavo ter je znal preslepi mlado ljudsko oblast. Ali ta oblast se je začela vedno bolj zavestati svoje moči.

Takrat pa... je prvi vaški sestanek — sklical ga je viničar — pomeotel z likvidatorjem Igo Kodričem.

Gorice niso bile še nikoli tako lepe, kakor so bile tiste dni. Viničarji so si podvihali rokave in se zagnali s krampi v rjavo peščenasto ilovico.

Zasadili so krampe v zemljo, ki so si jo priborili sami, katero jim je dala njihova ljudska oblast.

Lahko se je zgodilo, da je Igo Kodrič zgubil glavo, da je napravil križ čez sebe. Vračunal se je, ker ni računal z ljudsko oblastjo.

Podpirajte

KAMPANJO Slovenskega Glasa

TOVARNA POHISTVA

VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261

VILLA ESCASO U. T. 652-0133

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

MECANICA y ELECTROTECNICA

E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0654

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos

MOISES GERBIEZ

Nazca 695 (planta 'baja') U. T. 63-7714

STAVBENI KOVAC

FRANC COHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

RADIOTEHNIK
AVGUST COTIC

Excelsior 1500 U. T. 757-301
Sáenz Peña, F. C. P.

SLOVENSKA GOSTILNA

ALEKSIJ TREBŠE

Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

TISKARNA

Rudolf Živec
SARMIENTO 40 Caseros
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

MEHANIČNA DELAVNICA

JOSIP HLAČA

Villa Real 140, J. Ingenieros. U. T. 757-640

Slovenska Juridična Pisarna

Odskodnine, Odslovitve, Nezgode,

Dedščine in vse sodniške Tramitacije

Urardne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

RAZPRODAJA KRUHA TROBEC GÜSTIN

Dovažam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroku spadajoča dela

Segurola 1608-14 U. T. 67-6250

Buenos Aires

RESTAURACIJA "PRI ŠKODNIKU"

Krogliče in Kegliče

Jožef Škodnik
Añasco 2652 U. T. 59-8995

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulín

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

- VSAKOVRSNE TRGOVSKE TISKOVINE
- KNJIGE, BROŠURE, REVJE, ČASOPISI, KOLEDARJI
- PROPAGANDNI LETAKI IN LEPAKI
- VSAKOVRSNA VABILA — VIZITKE, itd.
- GUMIJASTI PEČATI ZA PODJETJA IN DRUŠTVA.
- KNJIGOVEZTVO

B U E N O S A I R E S

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martín

Ugodna prevozna zveza: Tramvaj Lacroze in Subterráneo Lacroze
Omnibus 66, Tramvaj štev. 85 in 86, Kolektivi 5, 8, 20, in 108.

ROJAKI V ROSARIO IN PROV.
SANTA FE

Če potrebujete uradne prevode vaših
krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite
se na našega prevajalca (Traductor
Público Judicial)
SAN LORENZO 937 Rosario

KROJAČNICA

J. R. BOŽEGLAV

Triunvirato 2891 U. T. 54-2629

F I D E O S F R E S C O S

de NATALIO DOMINI

Bazurco 3425 U. T. 50-8913

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIC

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.

U. T. 757 - Santos Lugares - 271

MERCADITO "CHISPAZO"

MILAN ŠIRCA

Lope de Vega 2746

RESTAVRACIJA

IVANČIČ RUDOLF

Añasco 2622

CIRIL PODGORNIK

Tinogasta 5206

KROJAČNICA

Tinogasta 5206

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA

V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

PIVARNA — Krogliče in Kegliče

PODGORNIK FRANC

Warnes 2113 La Paternal